ANUL XXIII
Nr. 20 (5454)
JOI
30 NOIEMBRIE 1967
4 pagini 30 bani

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VĂ!

sportul

ZIAR AL CONSILIULUI NAȚIONAL PENTRU EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT

Biblioteca Regională

SÎMBĂTĂ ÎN SALA FLOREASCA

RAPID—BRANDVAL IDROTTSLAG (Norvegia) ÎN „C.C.E." LA HANDBAL FEMININ

Campioana României la handbal, RAPID BUCUREȘTI, debutează sîmbătă în actuala ediție a „C.C.E." Jucătoarele feroviare vor avea ca adversară în primul joc pe reprezentanta Norvegiei, BRANDVAL IDROTTSLAG. Se duc tratative ca și jocul retur să se dispute tot la București.

Prima partidă, de sîmbătă, va avea loc în sala Floreasca, cu începere de la ora 19.

Trimisul nostru special, CĂLIN ANTONESCU, transmite

Învinsă cu 1—0, Rapid păstrează șanse de calificare

TORINO 29 (prin telefon). La ora cînd în București și în întreaga țară iubitorii fotbalului luau loc în fața televizoarelor, la Torino tribunele lui „Stadio Comunale" fierbeau. „Tifosi" nu erau mulți — în jurul a 25 000 — dar n-ar mai fi fost tifosi dacă n-ar fi făcut un zgomot cît... o sută de mii. În strigătele: **„Ju-ve", „Ju-ve",** rapidiștii au pătruns pe gazon în alb, așa cum erau atunci și speranțele noastre.

Optimismul ne-a devenit mai consistent observînd atitudinea băieților noștri, calmi, lucizi, așa cum îi văzusem tot timpul înainte de meci, în ciuda reclamei infernale făcută lui Magnusson și în ciuda titlurilor imense, dintre care unul spunea: **„Juventus con Magnusson alla caccia di gol"**, adică cu Magnusson la vînătoare de goluri. Dar Juventus n-a băgat decît un singur gol și acela norocos. Însă despre acest unic punct înscris în partida Juventus—Rapid, ceva mai departe.

Principalul merit al rapidiștilor a fost acela că au temperat atent pe adversar, pentru a nu-i da balonul, reținîndu-l cît mai mult timp posibil. Așa că, în ciuda dominării insistente a lui Juventus, oaspeții n-au tras primul șut la poartă decît tîrziu, în minutul 24.

Bucureștenii, cu Năsturescu și Codreanu retrași pe linia mijlocașilor Dinu și Jamaischi (și ei preocupați mai mult să supravegheze spațiul din fața lui Dan și Motroc), au trecut treptat la un joc de pase scurte, mutînd centrul de greutate al partidei cît mai departe de poarta lui Răducanu. Și astfel, după o scurtă dar insistentă dominare, Juventus s-a văzut obligată să atace tot mai fragmentat, cu forță, dar cu o lipsă de eficacitate care stîrnea nemulțumirea spectatorilor și, lesne de înțeles, bucuria noastră. Așa s-a scurs prima repriză.

Repriza secundă a început sub cu totul alte auspicii. Rapidiștii, eliberați de orice complex, au prins și gustul atacului... Numai că abilitatea lui Dumitriu II, insistența lui Ion Ionescu, prezența neașteptată a lui Jamaischi în zona porții lui Anzolin au început să enerveze pe fotbaliștii torinezi, care au abordat jocul în forță, în această direcție excelînd Salvadore — „umbra" lui Dumitriu II. Țesătura de pase a feroviarilor bucureșteni a început să macine în marginea careului de 16 m al lui Juventus, unde în min. 52 **Ion Ionescu (excelent în acest joc) a șutat formidabil cu stîngul, obligîndu-l pe portarul lui Juventus să se întindă spectaculos și să rețină.**

Dar nici H. H. 2 n-a stat degeaba în timpul pauzei. El a sesizat că Greavu nu poate fi depășit ușor și că, în ciuda unei mari diferențe de gabarit, fundașul bucureștean l-a anihilat aproape total pe celebrul Magnusson și atunci a operat o schimbare: l-a trecut pe suedez pe partea stîngă, sesizînd că Lupescu este mai slab. Raționamentul lui H. H. 2 s-a dovedit pînă la urmă just, pentru că puțin după reluare (min. 57) **la o centrare a lui Sacco, Zigoni a ratat intervenția, iar Lupescu, „furat" de față, l-a scăpat pe Magnusson. Acesta a interceptat balonul, a făcut doi pași și a șutat în colțul lung. Mingea a lovit bara și a ricoșat în poartă, frîngîndu-ne inimile pentru că Rapid a fost în cele din urmă întrecut printr-un gol datorat mai mult șansei.**

Am crezut atunci că echilibrul atît de stabil pînă în acel moment al bucureștenilor se va rupe. Dar temerile noastre s-au dovedit neîntemeiate. Bucureștenii au demonstrat că își cunosc bine lecția, că în ciuda unui gol căzut ca un trăznet într-o zi senină rămîne o formație solidă. Adică Rapidul așa cum îl cunoaștem noi — echipă de luptă. Rapidul a continuat să joace bine, cu calm, dar din păcate fără eficacitate. Aci este posibil că un cuvînt greu de spus l-a avut și faptul că cele două extreme, încărcate cu sarcini defensive, veneau rar și fără forță în atac, iar Jamaischi și Dinu se găseau, de cele mai multe ori, departe plasați față de Ion Ionescu și Dumitriu II.

RAPID: Răducanu — Lupescu, Motroc, C. Dan, Greavu — Dinu, Jamaischi — Năsturescu, Dumitriu II, Ionescu, Codreanu.

JUVENTUS: Anzolin — Salvadore, Bercellino, Castano, Leoncini — Sacco, Del Sol, Cinesinho — Magnusson (min. 46 Menichelli), Zigoni, Menichelli (min. 46 Magnusson).

A condus foarte bine, atent și autoritar, arbitrul maghiar Z. Emsperbeger.

Rapidistul Năsturescu (la mijloc, în tricou alb) — în acțiune, ieri la Torino. În stînga și, respectiv, în dreapta — jucătorii juventiști, fundașul Leoncini și portarul Anzolin.
Telefoto: „UNITED PRESS"

Universitatea Cluj învingătoare la București: 4-2 (2-0) în dauna dinamoviștilor bucureșteni

(Cronica meciului în pag. a 3-a)

În urma meciului de azi, clasamentul arată astfel:

1. Steaua	12	6	3	3	22—13	15
2. F. C. Argeș	12	6	3	3	16— 9	15
3. Farul	13	6	3	4	19—12	15
4. Universitatea Cluj	13	6	3	4	17—16	15
5. Dinamo Bacău	13	7	0	6	18—25	14
6. Universitatea Craiova	12	6	1	5	15—13	13
7. U.T.A.	13	6	1	6	12—11	13
8. A.S.A. Tg. Mureș	13	5	3	5	16—20	13
9. Jiul	12	4	3	5	16—13	11
10. Petrolul	12	5	1	6	12—12	11
11. Dinamo București	13	3	5	5	14—18	11
12. Rapid	11	4	2	5	11—12	10
13. Progresul	12	2	5	5	11—16	9
14. Steagul roșu	13	3	3	7	8—17	9

Trimisul nostru special la Valencia transmite:

Interes deosebit pentru meciul F.C.Valencia—Steaua

● Constantin și D. Popescu — în atenția presei locale ● 40 000 de bilete vîndute ● Steaua întîlnește o formație cuprinzînd 7 internaționali A — spanioli, brazilieni și paraguayeni.

(Citiți articolul în pag. a 3-a)

Ce se ascunde sub happy-end-ul de la Cluj?

Marele turneu internațional de handbal feminin, care a reunit sub cupola sălii sporturilor din Cluj cîteva dintre cele mai valoroase team-uri din lume, a avut un happy-end care a bucurat, firește, pe miile de spectatori frenetici, aflați minut cu minut alături de prima noastră reprezentativă. După ce la un moment dat prima selecționată bucureșteană fusese practic scoasă din cursa pentru întîietate, o veritabilă lovitură de teatru în partida în care scontam cel mai puțin a întors lucrurile la 180 de grade, readucînd formația țării noastre în prima linie de bătaie. Și cu un ultim efort, adăugat acestei neașteptate șanse, *Ana Starck* și coechipierele sale au reușit să-și adjudece trofeul pus în joc.

Succesul ar putea fi considerat ca meritoriu, avînd în vedere nu numai rezonanța numelor din echipele clasate în urma noastră, ci și omogenitatea sau maturitatea în joc a acestor formații. În fond, cîștigarea unui asemenea turneu nu este la îndemîna oricui și ea presupune o evidentă forță de joc. Dar, să nu ne îmbătăm cu parfumul unor victorii, mai ales ca cea din fața iugoslaviei, discutabilă din punctul nostru de vedere și... contestată de oaspeți, care pretind că golul victoriei a fost marcat după scurgerea timpului regulamentar de joc. Asemenea succese rămîn, desigur, înscrise în palmares, dar ele nu trebuie să ne amăgească, să ne prezinte o altă față a reprezentativei decît cea reală. Dacă, bineînțeles, avem intenția să redobîndim poziția fruntașă pe care am deținut-o pînă în 1965...

Iată de ce preferăm în locul laudelor și osanalelor să punem degetul pe o rană departe de a fi complet vindecată. Este clar: avem un lot tînăr, cu jucătoare capabile încă de progres, mai bine pregătit fizic decît tehnic și cu apreciabile calități în domeniul tacticii. Avem un lot, dar nu avem încă o ECHIPĂ. Și acest lucru a putut fi observat cum nu se poate mai bine în ultima partidă cu eterna noastră adversară, Iugoslavia. Este suficient ca *Ana Starck* să fie neutralizată printr-un marcaj foarte sever (cum a fost cazul în majoritatea întîlnirilor), sau ca *Irina Nagy* să nu aibă o zi bună, pentru ca întregul „mecanism" de joc să fie dereglat. Pentru că, orice s-ar spune, tinerele noastre purtătoare ale tricoului național — repet, talentate și cu evidente posibilități de creștere — nu reușesc să aducă un aport mai substanțial la întărirea sistemului defensiv, sau concretizarea acțiunilor ofensive.

Nu trebuie să fie un secret pentru nimeni că apărătoare ca *Josefina Ștefănescu* sau *Carolina Cîrligeanu*, o extremă ca *Maria Constantinescu*, sau un pivot ca *Antoaneta Oțelea* nu răsar peste noapte, dar nu este vina noastră dacă tinerele componente ale actualului lot nu reușesc să fie mai dîrze, mai ambițioase (calități firești pentru vîrsta lor), și printr-un efort colectiv să poată înlocui cu succes pe cele care au ridicat steagul handbalului românesc pe cele mai înalte catarge.

Nu spre căutări de ordin tehnico-tactic trebuie să se îndrepte atenția antrenorilor *Fr. Spier* și *C. Popescu-Colibași*, ci spre stimularea factorilor afectivi, a *răspunderii pe care o implică îmbrăcarea tricoului național* pentru elevele lor. Mai precis, spre o mărire a conștiinciozității în lucrul individual la club, astfel ca fiecare jucătoare, chemată în lot, să poată justifica, în orice moment, încrederea ce i s-a acordat. Cu asemenea atuuri le va fi mai ușor să alinieze o adevărată ECHIPĂ națională, care să ne scutească de emoțiile unor happy-end-uri norocoase ca acela de la Cluj.

Ad. VASILIU

Notații după campionatul național de seniori

La sabie — Steaua s-a... repetat dar atenție la Universitatea București!

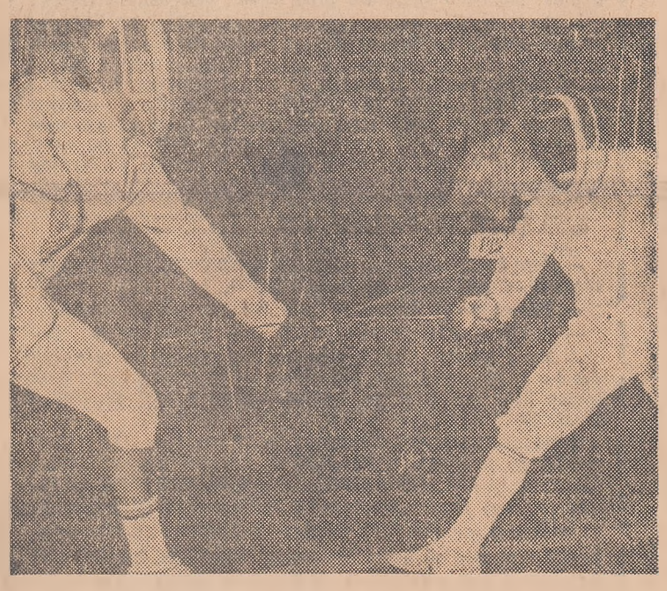

Luptă strînsă pe planșă în proba de sabie, cea mai dinamică dintre cele cu „armele albe"...

Foto: V. Bageac

În ciuda scorului strîns realizat în fața **Universității București** atît în tur cît și în retur STEAUA a cucerit fără emoții și proba de sabie. Omogenitatea în pregătire a stat, în principal, la baza succeselor formației campioane **(Vintilă, Mustață, Culcea, Bădescu, Alexe, Nicolae).** O notă bună pentru antrenorul echipei, **Constantin Stelian,** fostul campion al țării la spadă. De asemenea, se cuvine a sublinia ajutorul prețios al lui **Andrei Vilcea,** coordonatorul colectivului de antrenori al clubului Steaua.

Pentru obținerea locului 2, UNIVERSITATEA BUCUREȘTI a beneficiat mai ales de aportul lui **I. Budahazi.** Totuși, este de semnalat faptul că antrenorul **Gh. Man** a reușit să se apropie și mai mult de ideea care îl călăuzește de cînd pregătește formația studențească: de a forma un „4" capabil să taloneze cît mai strîns pe Steaua. Începutul a și fost făcut!

Excepîndu-i pe **Rohoni** și **Vlad,** sabrerii SCENEI BRAȘOV (3) nu s-au prea văzut. O echipă care nu va putea rezista în competiție dacă nu-și va alcătui un efectiv corespunzător primei competiții a țării.

La prima ei prezență în A, AGRONOMIA IAȘI s-a comportat satisfăcător. Pornind de la 0 antrenorul **N. Puînei** a reușit să formeze un „trio" de valoare **(Irimiciuc, Vornicu, Tîrdea)** care poate oferi echipei ieșene mari satisfacții și în continuare. Dar, atenție: unele succese par să creeze în echipă o atmosferă de automulțumire.

La UNIO SATU MARE (5), greul l-au dus în acest an „veteranii" **Csögör** și **Ad. Mezei.** Ne exprimăm speranța ca la Satu Mare să poată ieși la iveală și o garnitură de 14 carate la sabie, iubitorii scrimei din localitate contează foarte mult pe inepuizabilul antrenor care este **Alexandru Csipler.** Și au tot dreptul!

Ca și la fete, echipa de sabie a S.P.O.B. a retrogradat dintr-o criză de formație.

Tiberiu STAMA

Citiți în pag. a 4-a: **Campionii de patinaj artistic nu se fabrică în studiouri.**

Colecția „suspine"

DOI ÎNCARCĂ, DOI DESCARCĂ!...

La Galați se construiesc o sală de box și una de gimnastică. Se construiesc cam de mult, de anul trecut, și se vor construi și în continuare, cît e iarna de mare. Cel puțin, așa se pare!... A-propo de continuare, de lucrare, de iarna cea mare: la 30 septembrie fusese fixat termenul de predare! **Dar... nu s-a predat, fiindcă... s-a aminat. Și s-a aminat, fiindcă** s-a tărăgănat.

Dar, se construiește! Încet, metodic, fără grabă: azi un cui, mîine o roabă, ca să ne aflăm în treabă! Îmbucurător, desigur, este să aflați că lucrarea se găsește mereu în atenția întreprinderii regionale de construcții Galați. Ea o dirijează, ea o asamblează, ea o neglijează!...

Deci, fiind mereu în atenția acestei întreprinderi, dimineața la ora șapte, opt lucrători sînt trimiși de urgență pe șantierul celor două săli de sport. Rețineți relația: sport, efort și cifra fatală... opt! Aici, „doi încarcă, doi descarcă", iar la zece toți OPT PLEACĂ!

Pleacă pe alt șantier al întreprinderii respective, după ce — „pe ateliere, fără spaliere" — au făcut cîte două-trei ore de ...sport! Fie la sala de box, fie la sala de gimnastică. Așadar, se duc la alt șantier. Cei de la CREFS —Galați pot să aștepte! Se înțelege, sînt și ei beneficiari, au și ei — pentru banii care îi dau — dreptul să li se termine lucrarea la timp, dar... nu sînt „direct productivi"!

Nu produc „frucola", nu produc magiun, nu produc nici măcar fond de ten! Produc cîteva zeci de performeri, o mie — două de tineri voinici, cu o sănătate de fier și cam atît! Puțin desigur, pentru înaltele și mai ales... principialele exigențe ale I.R.C.M. — Galați!

Interesant ni se pare că investiția respectivă e finanțată direct din bugetul statului și că — avînd în vedere importanța ei — (ca o contra... părere la adresa I.R.C.M. Galați!) o hotărîre a Consiliului de Miniștri (2.261 din 12 octombrie 1966) prevede darea în folosință a celor două săli de sport în trimestrul III al acestui an!

Deci, nu în trimestrul patru 1967 și nici în trimestrul întîi 1968! Pe tipicul parcă: „Doi încarcă, doi descarcă!"

V. T.

Conducerea automobilului pe gheață este o probă dificilă care trebuie deprinsă, ca în această fotografie de la primele antrenamente organizate iarna trecută de A.C.R. Cele mai bune sfaturi vi le dă (**în pag. a 2-a**) un as al volanului: PETRE CRISTEA.

MAI PUTEȚI CITI ÎN RUBRICA DE AUTOMOBILISM:

● prima parte a serialului nostru: „Antimemoriile lui Stirling Moss";

● calendarul internațional al automobilismului **românesc.**

ALB ȘI NEGRU

Pe vremea cînd dezlegam cu răbdare careuri de cuvinte încrucișate într-o minusculă revistă bucureșteană ce se numea „Alb și negru", n-aș fi crezut că înțelesul acestor vorbe poate depăși antiteza rebusistică.

Pe vremea cînd un redactor-șef foarte doct îmi demonstra că albul și negrul nu sînt culori, primul reprezentînd absența culorii, iar al doilea rezultanta contopită a tuturor celorlalte culori — pe vremea aceea n-aș fi crezut că înțelesul acestor vorbe poate depăși opoziția cromatică.

Cu toate acestea, din toamna anului 1936 și pînă astăzi aș fi avut suficiente motive să gîndesc altfel. În acea toamnă, James Cleveland (cunoscut mai curînd sub numele de alint Jesse) Owens se întorcea acasă, în Alabama lui natală, aureolat de patru medalii olimpice, purtat în triumf de lumea sportivă, trecut pe vecie în istoria jocurilor și în enciclopedii. Dar tocmai atunci cînd vrînd să se destindă și uitînd rigorile segregației, s-a îndreptat spre un teren de golf, eroului de la Berlin, faimosului atlet negru care a onorat drapelul vărgat și înstelat, i s-a amintit cu brutalitate că terenul este rezervat exclusiv jucătorilor albi.

Discriminarea în sport funcționează cu deosebire în statele sudice ale S.U.A., tradiționaliste și conservatoare în tratamentul oamenilor de culoare. În Georgia **legea** interzice competițiile comune, iar în Louisiana albul care practică sportul împreună cu un negru este pasibil de condamnare la un an închisoare sau de amendarea cu 100 de dolari!

Zilele trecute, din alt colț al lumii, agențiile de presă ne-au adus o nouă veste tristă: „O lege rasistă trecută prin parlamentul din Salisbury prevede segregația în locurile publice; populația de culoare nu are voie să frecventeze aceleași stranduri, stadioane și parcuri destinate albilor. În școlile rhodesiene a fost difuzată o circulară care interzice întrecerile sportive mixte".

Între aceste două evenimente, pe care le despart 30 de ani, discriminarea rasistă a mai ținut capul de afiș în actualitatea sportivă. Adesea mult mai tragic decît în cazul anecdotic al atletului negru Drew, care, la Jocurile Olimpice din 1912 (Stockholm), a fost ținut închis în vestiar pentru a se asigura victoria unui sprinter american alb. Politica de apartheid a sud-africanilor albi le-a adus oprobriul meritat al cercurilor sportive și excluderea de la Jocurile Olimpice. Frații Spence, vestiți atleți de culoare din Jamaica, declarau cu 10 ani în urmă: „Noi știm cîte prejudecăți rasiale ne înconjoară acasă. De aceea, Jocurile Olimpice ni se par o oază". Înaintea jocurilor de la Tokio, dublul campion olimpic Whitfield a cerut sportivilor de culoare să boicoteze selecția americană pînă la rezolvarea drepturilor cetățenești ale negrilor. Zilele acestea, Tommie Smith și Lee Evans reiau acțiunea, apreciind că integrarea lor cu atleții albi nu este valabilă decît pe pistă, dar că dincolo de stadion diferența de atitudine devine foarte sensibilă. Mai împăciuitor, astăzi, Jesse Owens recomandă fraților săi de culoare transferul protestului în alte domenii: „Cred că există alte mijloace de a ne face auzit glasul, decît să boicotăm Jocurile Olimpice".

Alb și negru... Sportul nu mi se pare teren potrivit de confruntare pentru asemenea discrepanțe coloristice. Curcubeul de pe tricourile campionilor mondiali de ciclism arată, cu putere de simbol, că e loc destul sub soare pentru toți sportivii lumii.

Victor BANCIULESCU

SPORT LA

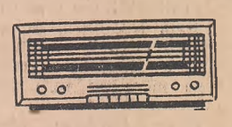

Ora 21,30 — pe programul I — transmisia în direct a meciului de fotbal Valencia—Steaua („Cupa cupelor").

24 ore

Verificarea lotului de rugby

Astăzi, la ora 15, pe terenul din Parcul Copilului, se dispută meciul de verificare dintre Lotul național de rugby și o combinată Grivița Roșie — Dinamo.

Selecționata orașului Tg. Mureș—Haiduk Velko 20-16 (12-11) la handbal

Handbaliștii de la Haiduk Velko (Iugoslavia) au susținut a doua partidă din turneul pe care îl întreprind în țara noastră, în compania unei selecționate **din Tg. Mureș.** Jucătorii echipei gazdă au obținut victoria, în urma unui meci echilibrat, cu 20—16 (12—11).

C. ALBU — coresp.

Patinatori români concurează peste hotare

În prima decadă a lunii decembrie, o serie de tineri patinatori români vor lua parte la cîteva concursuri internaționale peste hotare. Ei vor fi însoțiți de antrenori și arbitri. Beatrice Hușțiu concurează, între 1 și 3 decembrie, la Varșovia, invitată împreună cu arbitra Ecaterina Pustai. Pentru concursul de juniori de la Viena (4—6 decembrie), vor face deplasarea Doina Ghișerel și Gheorghe Fazekaș, antrenorul federal prof. Fl. Gămulea și arbitrul Gh. Malarciuc. La Zagreb (7—10 decembrie) vor concura patinatorii clubului I.C.F. București, Rodica Didă, Eugen Tăujan și perechea Daniela Popescu — Marian Chiosea conduși de antrenorul prof. Radu Ionian. Îi însoțește arbitra Vera Curceag.

Cassius Clay învins după calculatorul electronic

În cel de al 4-lea sferi de finală al „meciurilor secolului" prin intermediul calculatorului electronic de la Miami, Jim Jeffries l-a învins la puncte în 15 reprize pe Cassius Clay. Calculatorul a înregistrat superioritatea lui Jeffries în 7 reprize și a lui Clay în 8 reprize. Restul rundurilor au fost egale. Săptămîna viitoare, Joe Louis îl întîlnește pe Jack Dempsey, în prima semifinală.

Surpriză la Rotterdam

OLANDA — U.R.S.S. 3—1 LA FOTBAL

HAGA 29 (prin telefon). Aseară, la **Rotterdam, s-a desfășurat meciul amical dintre selecționatele Olandei și U.R.S.S. Surprinzător, victoria a revenit gazdelor cu 3—1 (2—1). Echipa U.R.S.S. va juca la 6 decembrie la Londra, cu selecționata Angliei, după care va întreprinde un lung turneu în America de Sud.**

NUMEROASE RALIURI INTERNAȚIONALE PE TERITORIUL ȚĂRII NOASTRE

Competițiile automobilistice desfășurate în ultimii ani în țara noastră au stîrnit un viu interes în rîndul posesorilor de autoturisme care fac sugestii privind organizarea viitoarelor manifestări.

Ținînd seama de propunerile primite, Automobil Clubul Român a întocmit proiectul calendarului competițional pentru anul 1968, pe care îl pune în discuția automobiliștilor și prin paginile ziarului „Sportul", urmînd ca la sfîrșitul lunii decembrie proiectul să fie supus spre aprobare Comisiei sportive naționale auto.

Proiectul de calendar cuprinde competiții locale, republicane și internaționale.

Competițiile locale vor consta în raliuri sportive-turistice, în probe de îndeminare și în probe de viteză în coastă, care vor constitui și o pregătire a automobiliștilor în eventualitatea participării la competițiile republicane și internaționale.

Competițiile republicane vor fi deschise automobiliștilor mai experimentați care au avut o comportare bună și în competițiile locale.

Pentru cele internaționale vor fi selecționați cei mai buni automobiliști în funcție de rezultatele obținute anterior.

COMPETIȚII LOCALE: martie — mai; octombrie — decembrie (conform propunerilor ce se vor primi de la filialele A.C.R.).

CAMPIONATUL DE COASTĂ: faza I 7 aprilie; faza a II-a 5 mai; faza a III-a 19 mai; faza a IV-a 6 octombrie.

RALIUL MONTE CARLO: 19—20 ianuarie (organizarea trecerii prin țara noastră).

RALIUL ROMÂNIEI (ediția a III-a): 14—15 iunie.

RALIUL DUNĂRII (ediția a V-a): 17—20 iulie (organizare și participare).

RALIUL BALCANIC (ediția a IV-a): 6—7 septembrie (organizare și participare).

TURUL EUROPEI (ediția a XII-a): 14—15 septembrie (organizarea trecerii prin țara noastră).

RALIUL SOFIA — SINAIA: 19—20 octombrie (organizare și participare).

A.C.R. studiază și posibilitatea organizării unor curse de viteză pe circuit, curse foarte mult gustate de automobiliști, cît și de spectatori.

Al. TEODORESCU

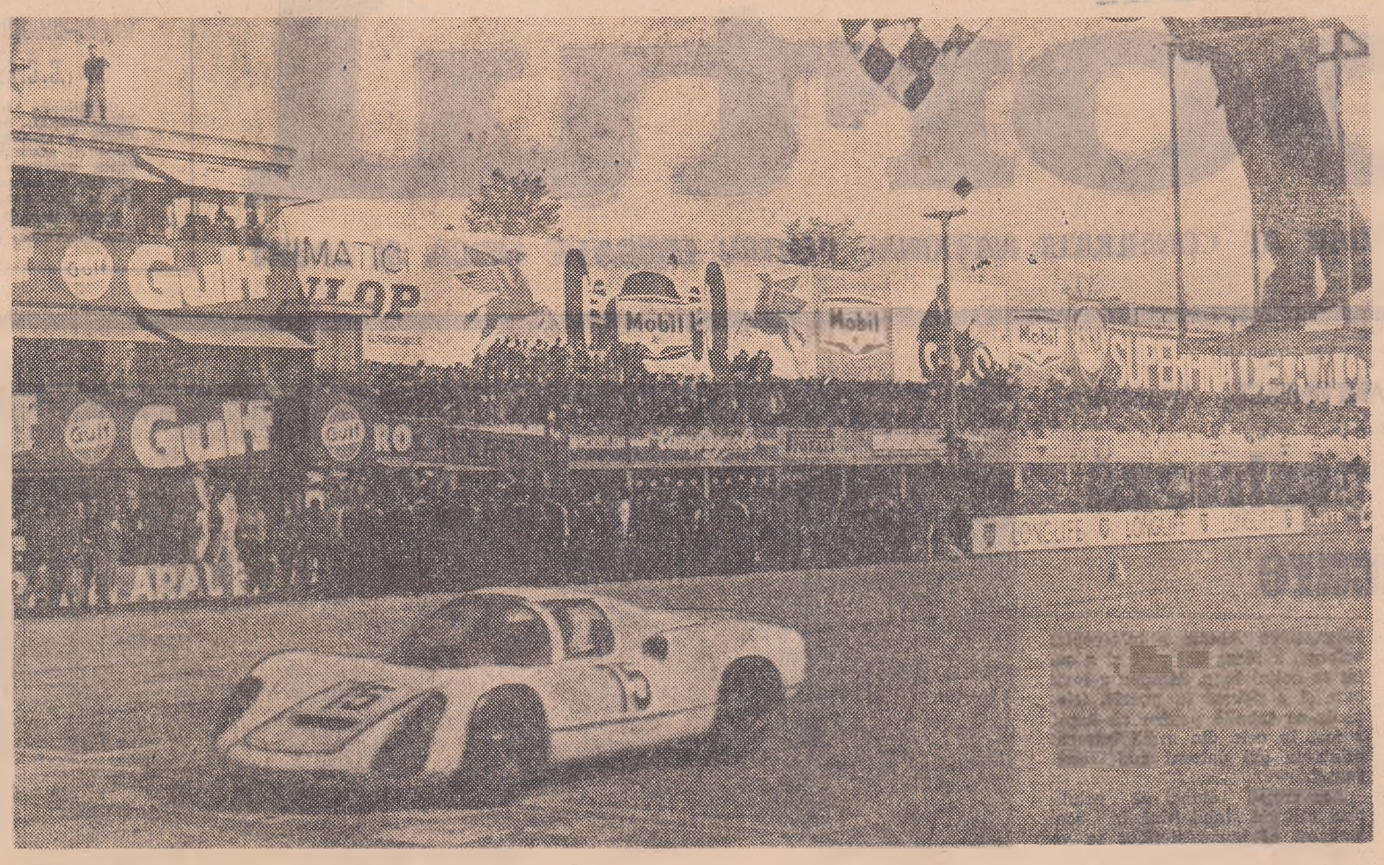

Aspect din competiția „Trofeul Filippo Caracciola", desfășurată anul acesta pe cunoscuta pistă de la Monza (Italia). Sosește concurentul Mittler, pe automobilul Porsche

Nu sîntem singuri pe lume!

Era atomică, cea a zborurilor interplanetare, pe scurt, era vitezei. Toți sîntem grăbiți, nu vrem să pierdem nici o clipă. Și cu cît herghelia de cai de sub capota mașinii noastre este mai impresionantă, cu atît crește satisfacția de a putea lăsa pe alții să-ți cunoască eșapamentul... Pînă aici totul pare normal, omenește explicabil.

Dar, ceea ce a început să se petreacă zilnic pe străzile și șoselele noastre, necesită totuși tragerea unui semnal de alarmă. Aș înclina să spun că a început era lipsei de considerație față de ceilalți, fie ei șoferi sau pietoni. Te uiți în jur și te îngrozești: conducătorii auto au uitat să mai zîmbească! Nervoși și încruntați, stau la volan, gata să vocifereze pentru orice și împotriva oricui. În viața de toate zilele, ei se comportă probabil normal, au o meserie, sînt stimați de colegi, de subalterni sau șefi, respectă niște reguli scrise sau nescrise de conviețuire socială. Dar cînd se urcă în mașini, devin alții! Se simt singuri pe lume, sau chiar dacă nu se simt așa, se comportă astfel. Pentru ei nu mai există decît persoana lor: pe aici merg eu, ceilalți nu mă interesează, să se ferească... Și cu cît capacitatea motorului crește, cu atît și nepăsarea față de ceilalți.

Vă voi prezenta — pe scurt — cîteva asemenea categorii... la modă.

Cei mai răspîndiți sînt incontestabil *„cursierii"*. Aceștia nu pot suferi în fața lor nici o altă mașină, chiar dacă se întîmplă să nu fie grăbiți, duminica de exemplu, cînd se află cu familiile la plimbare. S-ar părea că singura lor plăcere adevărată constă în a depăși. Au loc sau nu, ei se bagă... (uneori pe ei înșiși și pe alții la spital). Limitele de viteză, stabilite prin lege, nu există pentru „cursieri" Ei gonesc — viteza e o plăcere, își zic în gînd — chiar dacă știu că peste cîteva clipe vor pierde minute în fața unui stop sau zeci de minute la o barieră de cale ferată. Și-apoi îi vezi pufăind țigară după țigară, nerăbdători să-și reia cursa. Să se mai uite la vreun peisaj frumos sau să se bucure, eventual, de o întrerupere voluntară a poziției crispate la volan, nici nu le trece prin minte!

„Semaforiștii" au altă manie: să pornească neapărat pe galben sau să se mai strecoare, înainte de a veni culoarea roșie. Nu se sfiesc să te claxoneze, dacă le stai la semafor în față, și nu pornești pe galben, așa cum vor ei, în graba lor. Speriatul pietonilor face parte din gama plăcerilor lor deosebite.

„Luminiștii" depășesc în situații cu totul nepermise și cred că sînt absolviți de orice răspundere față de tine, care vii din față și ai de fapt tot dreptul de partea ta, dacă îți fac semn cu lumina și te obligă de multe ori să apeși desperat pe frînă, ca dînșii să aibă o satisfacție în plus, cînd spun însoțitoarei, în timp ce trec vijelios, cu cauciucurile vijiind: „l-ai văzut și pe ăsta, ce s-a speriat!..."

„Culoariștii" sînt și ei oameni foarte grăbiți! Deși știu că vor s-o ia pe prima stradă la dreapta, merg pe culoarul de viteză, pentru ca în ultima clipă, înainte de începerea liniilor neîntrerupte sau chiar și peste acestea, să se mute brusc pe culoarul cel mai din dreapta, uitînd să mai facă semnalul necesar. Că s-ar putea întîmpla să mai vină cineva și pe acest culoar, nu-i interesează!

Pe ploaie își fac apariția *„stropitorii"*. Victime: casele, mașinile altora și în special pietonii. La faptul că există și alți oameni pe stradă, nu se gîndesc de fel.

Așteptați, de exemplu, un loc care tocmai se eliberează și iată *„parcagiul"* care, turtindu-ți aripa, se strecoară în spațiul tău, poate mult așteptat. Unii își parchează mașina oblic sau în așa fel încît între mașini să rămînă spațiu mult, comod pentru ei, dar nu și pentru altul

Legea priorității a căpătat un adaos pentru categoria celor cu mașina mai mare și mai grea. Tot ce se află sub gabaritul lor trebuie să le facă loc. Într-un procentaj destul de ridicat, șoferii de camioane, de troleibuze și de autobuze cred că merg mai bine cu această filozofie de loc altruistă!

O specie care era pe cale de dispariție, renaște în ultima vreme. Deși, în majoritatea cazurilor, poartă semnul de începători pe parbriz, ei se recomandă la orice ocazie: „dumneata știi cine sînt eu?". Nici nu dorim să știm! Legea circulației îi împarte pe șoferi numai în două categorii: cei care o respectă și cei care nu!

★

Sper că rîndurile mele nu v-au încruntat frunțile prea mult! Autocritica este grea, într-adevăr. Dar, într-o clipă de sinceritate, nu v-ați recunoscut cumva într-una din categoriile de mai sus? N-ar fi mai bine, pentru noi toți, să reîncepem să zîmbim la volan? Să facem, amabili, semn unui alt conducător, încurcat sau începător, să treacă el înainte? Sau unui pieton? Să zîmbim chiar agentului de circulație? N-ar fi oare mai bine?

F. BRANDRUP

ANTIMEMORIILE LUI STIRLING MOSS

Textul pe care vi-l prezentăm, în rîndurile ce urmează, nu este o autobiografie, nici o povestire, sau un studiu, ci mai degrabă confesiunea unui om care și-a dedicat întreaga viață sportului automobilist. Ce calități sînt indispensabile unui automobilist de competiții? Este vorba doar de curaj și inteligență? Care sînt raporturile exacte dintre om și mașină? Ce înseamnă viteza și caracterul său relativ în cursă? Atîtea și atîtea întrebări la care englezul Stirling Moss, unul dintre cei mai mari automobiliști din istoria acestui sport, răspunde cu toată sinceritatea și fără reticențe. Nu e nevoie să fii mare amator de curse pentru a te pasiona citind confidențele lui Stirling Moss. El ne oferă, prin profunzimea judecăților sale, un document viu și omenesc.

Mulți tineri mi se adresează în scris sau la telefon, întrebîndu-mă ce trebuie să facă pentru a deveni alergători în cursele de automobile. Nici eu nu sînt sigur că posed cel mai bun răspuns dar se pare că oamenii nu înțeleg fondul problemei. În primul rînd ei pun prea mult accent pe automobil, pe instrument, pe echipament și mecanică. Cunoașteți, desigur, persoane care se amuză, găsesc o mare plăcere în a-și schimba mereu mașinile de sport sau chiar de turism. Ar fi foarte greu să-i faci să înțeleagă că un automobilist de concurs nu se preocupă prea mult de maniera în care funcționează mașinile, nici de felul mașinii în care se urcă. El știe doar că dacă manevrează acceleratorul, viteza va crește sau va scădea. Știe, de asemenea, că mașina a ajuns la un punct în care nu mai poate da randament. Atunci va căuta alta. Eu am o idee exactă ce reprezintă 7 200 de turații. Într-o cursă viteza este pur și simplu relativă. 150 km pe oră ți se pare ceva rapid pînă cînd ai atins această viteză. Apoi, 200 km pare rapid pînă ai ajuns la 250 km. Ceea ce contează în automobilism este să simți ce viteză poți utiliza. Dacă iei un viraj la 100 km pe oră, 102 km este prea rapid și 98 ar fi prea încet. Trebuie să fii capabil să apreciezi diferența prin vibrațiile însești ale scaunului pe care stai.

De la început aș vrea să atrag atenția că sînt mari deosebiri între conducerea unui automobil pe un circuit de curse și conducerea pe o șosea pe care mergi avînd o destinație.

De multe ori am spus-o, și o repet cu riscul de a deveni plictisitor, că a conduce pe o șosea cu circulație este uneori mai greu decît a conduce pe un circuit. Mulți au rîs cînd am spus că este stupid să conduci cu o singură mînă, cînd ai pasageri, chiar și pe o autostradă. Ambele feluri de a conduce, deși foarte diferite, au totuși ceva comun. Conducătorului îi trebuie, în afară de o oarecare formă sportivă, abilitate și o limpezime desăvîrșită a minții. Foarte important este să-ți cunoști propriile limite. Mi se pare cel puțin bizar cîte idei false s-au răspîndit în lumea automobiliștilor. De exemplu, ideea că pentru a deveni automobilist de curse trebuie să ai o mare doză de curaj. În contextul actual al dezvoltării automobilismului eu cred că acest curaj nu este un avantaj (excepțînd împrejurări cu totul deosebite). Mai degrabă, curajul, cum îl înțeleg unii automobiliști, este un dezavantaj. Dacă un alergător are prea mult curaj, îi va fi greu să-și cunoască limitele sau și le va cunoaște cînd va fi prea tîrziu. Cînd am alergat în Marele premiu al Portugaliei, două luni după un accident suferit în localitatea Spa, îmi amintesc că am simțit o oarecare teamă. Conduceam o mașină de același tip cu cea care nu îmi fusese favorabilă. Circuitul Portugaliei are trei benzi. Îmi aduc aminte că, luînd un viraj prea rapid, cu 200 km la oră, mi-a venit în minte ce s-ar putea întîmpla dacă aș pierde o roată. Tot ceea ce poți face practic este să alungi astfel de gînduri din minte. Alergătorul automobilist nu trebuie să fie preocupat, obsedat, de idei neplăcute. Dacă apar, să le elimine din mintea sa. Nu e desigur ușor, dar această măiestrie, această stăpînire de sine, este o calitate primordială a automobilistului. Și ea nu se va numi neapărat curaj. Curajul singur nu duce la succes în curse. Firește că noi cei din meserie avem temperamente de luptători. Dar de aici pînă la deviza „ori cîștig, ori mă curăț", este o distanță serioasă. Eu cred că victoria presupune un ansamblu de condiții care începe cu studierea graficului orar și continuă pînă la supravegherea atentă a adversarului, trecînd prin cîntărirea judicioasă a propriilor posibilități, ca și ale mașinii. Într-un mare premiu, vitezele se schimbă fără încetare. Trebuie să menajezi întîi mașina, apoi propriile reflexe. Dacă te menții tot timpul într-un maximum de tensiune interioară, riști să ai reflexele tocite în finalul cursei.

Trebuie să te cunoști foarte bine pentru a face o treabă serioasă în oricare gen de muncă. Este atît de ușor pentru un om să fie la un moment dat dezamăgit de persoana pe care ar trebui să o cunoască cel mai bine; de el însuși. Iată, de pildă, conducătorii debutanți, clasați în rîndul speranțelor, au adesea accidente deoarece autocunoașterea este sumară. Intrînd într-un viraj cu o viteză pe care o consideră destul de convenabilă, dar în realitate pentru el foarte rapidă, debutantul vede deodată un necunoscut gonind alături de el într-un automobil asemănător. Atunci își spune: probabil că am calculat prost acest viraj; trebuie să fie un viraj mai rapid decît am prevăzut eu; căci, iată, un ageamiu se află alături. Și la turul următor el atacă cu o viteză mai mare virajul și intră în „decor". Nu există viraj mai rapid sau mai puțin rapid. Există doar oameni care, luați individual, sînt mai mult sau mai puțin capabili să atace un viraj cu o viteză mai mare sau mai mică. Automobile care, luate separat, pot trece sau nu acest viraj.

Trebuie în permanență să-ți cunoști limitele. Dacă ele au fluctuații, trebuie să știi acest lucru în fiecare zi. Cea mai mare nenorocire pentru un automobilist de curse este să conducă peste limitele posibilităților sale într-o zi anumită. Dacă vei face 3 minute și 4 secunde pe un circuit într-o anumită zi, aceasta nu înseamnă că poți realiza neapărat același timp în ziua următoare. Un conducător care nu este în formă cînd se așază la volanul unei mașini de curse și mașina nu-l acceptă, riscă accidentul...

(Va urma)

Adaptare de
I. VILCEANU

Un as al volanului vă învață:

CONDUCEREA PE GHEAȚĂ

Pentru începători, mersul pe un drum acoperit de polei înseamnă o încercare grea. Majoritatea automobiliștilor preferă, în astfel de condiții, să stea acasă sau, în oraș, să folosească tramvaiul.

Totuși, deși poate să vă pară ciudat, trebuie să știți că pentru marii campioni mersul pe drumurile înghețate constituie o reală distracție. Aceasta deoarece conducerea unui automobil normal pe polei este foarte asemănătoare cu conducerea unei mașini de curse pe șosea uscată. De ce? Pentru că datorită excedentului considerabil de putere, la acestea din urmă roțile pot patina pe uscat la cea mai mică accelerare, la fel cum se întîmplă pe gheață cu un automobil normal, care pierde aderența la cel mai modest demaraj.

Desigur, există și în materie de drum înghețat foarte multe nuanțe, pornind de la zăpada bătută circulată, pînă la poleiul lustruit ud, adică acoperit de un strat foarte subțire de apă, care se produce la începutul zilelor de moină. Pe poleiul ud coeficientul de aderență are cele mai reduse valori, scăzînd pînă la 0,04—0,05, adică fiind de douăzeci de ori mai mic decît pe asfalt uscat și aspru.

Iată cîteva sfaturi utile pentru conducerea pe gheață:

1. La pneurile normale se va reduce presiunea cu 0,3—0,5 at., spre a îmbunătăți aderența în oarecare măsură. La pneurile moderne „radiale", zise și centurate, ca Dunlop SP, Michelin X, Pirelli-Cinturato etc., nu este necesar să se micșoreze prestunea recomandată de uzina constructoare.

2. Pornirile trebuie să fie executate cu cea mai mare delicatețe. Se va porni cu viteza a doua sau chiar a treia (la mașinile cu patru viteze), efectuînd ambreierea în modul cel mai fin posibil.

3 Orice accelerare trebuie făcută cît se poate de lin, spre a evita patinajul roților

4. Este practic interzis a se folosi frînele. Trebuie condus cu spiritul de anticipare necesar, astfel ca orice frînare previzibilă să se poată realiza numai cu ajutorul frînei de motor, folosind de preferință mersul în priza directă (sau treapta cea mai mare) cu gazele tăiate. În general pe polei lunecos orice frînare atacînd pedala de frînă provoacă blocarea roților, patinarea lor, urmată de derapaj necontrolabil. În astfel de condiții manevrarea volanului în orice chip nu mai servește la nimic.

5. Nu se va merge niciodată cu ambreiajul decuplat sau cu maneta de viteze la punctul mort (pericol de derapaj).

6. Volanul se va manevra în modul cel mai fin posibil, adică cu mișcări micrometrice în marea majoritate a cazurilor.

7. Folosiți claxonul cît mai des, spre a nu fi nevoiți să folosiți frînele (cu urmările arătate la punctul 4).

8. Pe polei, utilizarea lanțurilor de zăpadă nu are o eficacitate prea mare. În țările nordice, unde poleiul persistă 2—6 luni pe iarnă, s-a generalizat folosirea pneurilor speciale cu cuie avînd vîrf de wolfram („spikes"), care permit să se circule pe gheață aproape cu aceeași viteză și siguranță ca pe drum uscat. Astfel de pneuri speciale se fabrică azi în serie de marile firme și încep a se răspîndi în toate țările Europei.

În concluzie, poate că mulți (începători) vor zice: de ce să învăț să merg pe polei, cînd eu în orice caz nu am de gînd să plec vreodată la drum în astfel de condiții? Raționamentul este greșit, deoarece chiciura sau poleiul vă pot surprinde pe drum, cînd nu vă așteptați. Și cred că nu vă surîde o staționare pe marginea drumului timp de cîteva zile în plină iarnă!

Deci, curaj! Învățați-vă cu pericolele. Dacă nu pentru a deveni campioni, cel puțin pentru a deveni buni automobiliști, contribuind în mod direct și indirect la creșterea securității circulației, a fericirii personale.

Petre CRISTEA

Pe deal, pe la Cornățel...

Întîmplarea a făcut ca prima zi de vînătoare de iepuri din acest sezon, „deschiderea", cum se mai spune, să ne găsească în regiunea Argeș, pe terenurile filialei A.G.V.P.S. Pitești, pe dealul Cornățelului din cintec. Vînătoare colectivă. Dimineață mohorîtă, cu un vînt subțire ca briciul. S-au adunat, în marginea satului Vulpești, 17 „pușți" și vreo 20 de „gonași" (unii sînt într-a cincea sau a șasea, alții au mustăți și barbă). Organizatorul vînătorii — Nicolae Jianu, harnic președinte al filialei din Pitești — îndeplinește, operativ, formalitățile de rigoare (inclusiv semnătura fiecărui vînător pe procesul verbal de instructaj privind protecția muncii(!): „...nu aveți voie să trageți sub un unghi mai mic de 45° față de linia standurilor; nu încărcați armele decît după instalarea în standuri; nu părăsiți standurile decît la semnalul de încetare a goanei...")

După ce ne-a înșirat în chip de mărgele pe ață de-a lungul unei linii de salcîmi continuată de o plantație de pruni și viță de vie, organizatorul și-a „frînt" pușca și a buciumat din țevi începerea vînătorii. Atunci, în „jungla" porumbiștilor încă neculese, peste văi și vroage bogat înveșmîntate cu vegetație, s-au dezlănțuit instincte primare; de o parte, strigăte, tam-tam-uri, fluierături, de cealaltă parte, aproape la un kilometru pe linia standurilor așteptau țevi de pușcă alături de figuri încordate, crispate (oare cum or fi arătînd vînătorii de tigri în așteptarea fiarelor?), cu degetele pe trăgace și cu privirile pendulînd peste cîmpie. N-a trecut mult și, pe negrul și întinsul arăturilor din față, pe verdele grîului răsărit, au început să alerge... păpădiile toamnei ca alungate de vînt, de furtună, de strigăte: iepuri! Și au început și focurile!...

★

— Cum am ridicat pușca, șoldanul naibii a și cotit și s-a-ntors!... Bineînțeles, l-am scăpat... spune cu necaz tînărul inginer petro-chimist. Ca să vezi cît de perfizi pot fi iepurii!

— Drăguță, îi răspunde un vînător în vîrstă, te rog să nu te superi, dar mie tot nu-mi venea nici un iepure și m-am uitat la dumneata: păi, te pregătești ca un ceas înainte cînd vezi că îți vine iepurele? Te ridici, pui pușca în umăr, iei linia de ochire, lași pușca jos, o ridici iarăși... și mai ai pretenția ca el să-ți calce în continuare pe cătare!... Nu drăguță! Fii matale bun și, după ce l-ai înșelat stînd ascuns în tufă, ridică-te în picioare (că așa-i frumos, să-l împușți stînd în picioare!), pune pușca în umăr și trage în aceeași clipă! Să te aștepți la cotitura lui și să-i pui focul înainte cît trebuie... Altfel, el, iepurele n-are nici o vină. Ce? Nu cumva te-a chemat el azi, aici? Nu pricep de ce-i zici „șoldanul naibii"!... Și, furios, sexagenarul vînător i-a luat în primire pe alți doi-trei „brînzoi" (vînători tineri) și i-a făcut cu ou și cu oțet („păi bine, băiete, tragi în iepurele care ți s-a oprit popîndău în față la 20 de metri și se miră de ești ciulin sau om? Și l-ai împușcat! Mai bine erai ciulin!... Lasă-l dom'le să fugă și atunci împușcă-l dacă poți! Dacă nu, stai acasă!...")

Altă goană. A fost cuprinsă, între vînători și gonași o mare porțiune de teren. Au venit spre pușți mulți iepuri. Unii s-au repezit orbește peste vînători; au căzut așa cum au venit sau au trecut printre ei, sănătoși, fixîndu-le un rendez-vous pentru la anul (nu se vinează în același teren de două ori într-un an!). Am văzut țevi de pușcă înclinîndu-se fără a schița gestul fatal cînd iepurele trecea prea departe sau se îndrepta spre un vecin; sînt lucruri lăudabile. Însă la vînătoare se întîmplă și lucruri neplăcute, dar al naibii de necesare!... Iată, a sunat încetarea goanei, deci a vînătorii, dar pe aripa stîngă a liniei se trage ca la... Verdun! După un sfert de oră aflăm și cauza: aripa dreaptă a liniei gonașilor înaintase prea încet... mai veneau iepuri...

— Da? se miră organizatorul. Formidabil!... Bine. Ca să nu mai vină iepuri întîrziați și să trageți după semnal, ieșiți afară din vînătoare pentru o goană! Hai, repede, vînătorii x, y, z... jos puștile și treceți în rîndul gonașilor!... Și nici n-a catadixit să culeagă privirile rugătoare; a ordonat începerea goanei următoare. Opt vînători și-au așezat puștile piramidă, acolo la capăt de ogor; din vînători, au devenit... gonași de rînd... Numai așa pot fi evitate accidentele la vînătoare.

★

— Asta-i ultima goană, anunță organizatorul. Cine mai are socoteli cu iepurii, să le încheie acum.

— Păi eu n-am împușcat decît doi... se plînge cineva.

— Și ce vroiai? O turmă? Și cum trimiți tu focurile..

— Nene Nicolae, lasă-l, sare unul împăciuitor; și pe cei doi i-a împușcat fiindcă s-a întîmplat să treacă ei pe acolo taman cînd apăsa el pe trăgaci... Rîsul a fost general și prelungit.

După ultima goană, bilanțul: la 17 pușți — 112 iepuri; recoltă de pe aproximativ 1200 de hectare. Se fac socoteli („...Ioane, tu cîți ai împușcat?... Da' unul mi-a sărit... Lasă; știu eu cum tragi ...Ce face?! Ia aruncă-ți pălăria-n sus să vezi, n-o fac ciur?..."). Și totul se sfîrșește cu rîs și voie bună. N-ai zice că oamenii aceștia, tineri sau mai în vîrstă, au parcurs într-o jumătate de duminică aproximativ 30 km pe arături sau drumuri desfundate, că au mutat din loc în loc tone de noroi...

Înainte de a intra în oraș, cam fiecare a avut grijă ca din rucsacul lui din spinare să se vadă urechile sau măcar două lăbuțe de iepure... Dar să nu fim răi: ei așteptau deschiderea sezonului de vînătoare la iepuri de aproape un an de zile!...

Ilie CARCIU

TUR DE MANIVELĂ

(prin lumea automobilistică)

● La cel de-al 52-lea salon al automobilului, de la Londra, uzinele Ford au prezentat un model al noului motor „formula 1". El are capacitatea de 3 litri și dezvoltă 410 C.P. cu 9 000 de turații pe minut.

● În țările cu ierni friguroase, conducătorii de automobile petrec, de obicei, cîteva minute neplăcute pînă cînd pot porni cu mașina lor. Pentru a-i scuti de acest neajuns, o firmă canadiană a pus la punct un demaror cu telecomandă: un mic emițător, aflat în locuința automobilistului și un receptor cuplat cu demarorul. Răsucești un comutator și în aceeași clipă motorul mașinii se pune în mișcare. Teledemarorul acționează pe o rază de 60 de metri.

● Guvernul american a dat publicității o listă de măsuri privind siguranța circulației pe șosele. Din cele 47 de măsuri preconizate, 10 vor intra în vigoare la 1 ianuarie 1969 și se referă la: noi dispozitive pentru a menține copiii mici pe scaunul lor; asigurarea unui anumit nivel calitativ garniturilor pentru frînele autoturismelor, camioanelor, autocarelor, motocicletelor și remorcilor; semnale avertizoare pentru vehiculele nevoite să se oprească, din indiferent ce cauză; prevederea parbrizului cu un sistem de armături care să-l împiedice să se spargă în caz de lovire (măsura are ca scop să nu permită proiectarea pasagerilor în afara mașinii); sisteme de închidere sigură a capotelor, pentru a le împiedica să se deschidă întîmplător; bușoane de radiator care să ofere o siguranță sporită la deschidere; dispozitive de protecție pentru motocicletele (pentru picioare și pentru teava de eșapament); asigurarea unei calități superioare a geamului farurilor.

● Începînd de luna trecută, în Anglia conducătorii de autovehicule nu mai au voie să bea alcool, nici în cantități foarte mici. „Dacă bei — nu mai conduceți!", spune sloganul lansat de ministrul transporturilor, Barbara Castle. Automobiliștii găsiți cu 8‰ alcool în sînge vor pierde dreptul de a conduce timp de un an și vor plăti o amendă de 100 de lire sterline.

Primul număr al revistei „Educație fizică și sport"

A apărut, în haină nouă și cu titlul schimbat, revista teoretică și metodică a mișcării noastre sportive. Primul număr al revistei „Educație fizică și sport" încearcă să condenseze în 72 de pagini de text (adeseori ilustrate) rezultatele activității de cercetare a specialiștilor noștri pe diverse planuri și la nivele diferite. Stîrnește mîndrie constatarea că o lucrare românească a ajuns să fie prezentată la Seminarul internațional de biomecanică de la Zürich („Aparat de măsură și metode de analiză a procesului biomotric în mișcările sportive" de Iosif Maier) sau că sîntem capabili să ne spunem părerea, pe baza unor cercetări proprii, în mult controversatele probleme legate de participarea la J.O. de la Mexico („Adaptarea organismului la fusul orar, parte integrantă a procesului de aclimatizare" de dr. Mircea Albuț). Ne reîntîlnim cu multă plăcere, în paginile revistei, cu vechi și pasionați cercetători ai problemelor sportive (Virgil Ludu, P. Dungaciu, I. Todan etc.), cărora le stau la inimă elementele fundamentale ale educației fizice în școli, ale tehnicii sportive, ale istoriei sportului. Îndemn le stau tuturor, în paginile de debut ale revistei, însemnările dascălului Virgil Roșală, ale cărui meditații de seneciune au prospețimea niciodată fanată a înțelepciunii.

Revista face eforturi (mai puțin reușite) de a fi la curent cu noutățile de pe alte meridiane. Cu prea multă timiditate (nepotrivită) sectorul bibliografie al publicației se mulțumește să rămînă un repertoriu înregistrator și nu — ceea ce ar trebui să fie — un catalog analitic! Ne permitem, de asemenea, a atrage atenția redacției că tendința lăudabilă de a înzestra articolele cu un aparat științific își pierde semnificația în momentul cînd bibliografia de la sfîrșit este formală, incongruentă sau incomprehensibilă (ca la articolul privind „munca cu copiii în schi", de pildă).

fotbal

CONSTANTIN

PAQUITO

CRISTIAN MANTU, trimisul nostru special la VALENCIA, transmite:

Interes deosebit pentru meciul F. C. Valencia — Steaua

VALENCIA, 29 *(prin telefon).* — Începe această nouă relatare reluînd firul convorbirii de aseară. Scăpați de... asediul presei locale și madrilene, fotbaliștii noștri au lăsat bagajele în camerele hotelului Astoria și au plecat imediat la stadionul „Mesttala" unde va avea loc partida de joi (n.r. astăzi). Am fost și eu acolo și gazdele, amabile, mi-au furnizat cîteva date din istoricul acestui stadion cu care lumea fotbalistică din oraș se mîndrește. Stadionul (care are 53.190 de locuri) a fost construit în 1923, iar instalația de nocturnă — admirabilă după cum ne-am convins — a fost făcută în 1959. Băieții noștri — care s-au antrenat aproape o oră — s-au declarat mulțumiți de starea terenului, dar aceasta se datorește unui fapt ieșit neobișnuit. De obicei, terenul de la „Mesttala" este foarte tare (ca acelea grecești) însă în ultima săptămînă, aici, a plouat, cum nu s-a întîmplat de ani de zile și terenul s-a... înmuiat. Ah, era să uit! Plecînd spre stadion ne-am lăsat paltoanele și fularele la hotel, pentru că aici e cald: seara +12 grade, ziua +18.

Cîteva cuvinte despre viitorul adversar și despre felul în care este oglindit meciul de joi (n.r. astăzi) în presa locală (de dimineață) și cea madrilenă. F.C. Valencia este unul dintre cluburile mari din Spania. Înființat în 1919, a urcat rapid treptele ierarhiei soccerului iberic, cucerind de două ori campionatul ligii întîi, impunîndu-se și în „Cupa Spaniei". Desigur, comportările cele mai prețuite de către suporterii săi sînt cele din „Cupa orașelor tîrguri" (edițiile 1961—1962 și 1962—1963) în care F.C. Valencia a învins (cu 6—2 și 1—1) pe F. C. Barcelona și, respectiv (cu 2—1 și 2—0) pe Dinamo Zagreb. Echipa de azi a clubului valencian cuprinde jucători care se bucură de un deosebit prestigiu în fotbalul spaniol: PAQUITO, ABELARDO, GUILLOT, CLARAMUNT, ANSOLA (anul trecut, golgeterul campionatului) — toți internaționali A, ca și pe brazilianul WALDO și paraguayanul JARA, ambii internaționali A, în țările respective.

Steaua — așa cum arătam — s-a bucurat de o atenție deosebită din partea presei spaniole. Ziarul *„Marca"* din Madrid a rezervat o pagină întreagă echipei românești, iar ziarele *„Levante"* și *„La provincia"* din Valencia cîte două. Cei mai bine cotați, dintre fotbaliștii bucureșteni, sînt CONSTANTIN și DUMITRU POPESCU, ultimul fiind foarte apreciat pentru evoluția sa de la Viena din partida cu F.C. Austria. Steaua este prima echipă românească ce joacă la Valencia și faptul a trezit un interes deosebit. Pînă la ora cînd transmit aceste rînduri (miercuri, ora 14.00) au fost vîndute 40 000 de bilete. Bineînțeles, organizatorii sînt foarte încîntați. Dl. JULIO DE MIGUEL Y MARTINEZ DE BUJANDA, președintele clubului, care ne-a vizitat la hotel, remarca afluența de cumpărători de bilete, spunînd că ea dovedește considerația de care se bucură formația noastră

Am avut o întîlnire cu antrenorul gazdelor, MUNDO (numele complet — EDMUNDO SUAREZ TRABANCO), care, înformîndu-mă în legătură cu formația pe care o va alinia mîine seară (n.r. astă seară), mi-a declarat că are o singură problemă, din acest punct de vedere: să aleagă pentru postul de aripă stîngă între Jara și Ansola.

Jocul va începe la ora *21,30 (ora României)* și va fi arbitrat de italianul FRANCESCO FRANCESCONI. Întreaga partidă va fi transmisă prin radio, crainic reporter fiind ION GHIȚULESCU.

F. C. VALENCIA: ABELARDO — TATONO, MESTRE, ROBERTO, VIDAGANY — PAQUITO, CAYUELA — GUILLOT, WALDO, CLARAMUNT, ANSOLA (JARA).
STEAUA: HAIDU — SĂTMĂREANU, JENEI, D. NICOLAE, HALMAGEANU — D. POPESCU, NEGREA — S. AVRAM, CONSTANTIN, SOO, VOINEA.

Adam a marcat patru goluri

Dinamo București — Universitatea Cluj 2-4 (0-2)!

Senzațională întîlnirea dintre Dinamo București și Universitatea Cluj, desfășurată ieri după-amiază, pe stadionul Republicii, în deschiderea transmisiunilor tele și radio de la Torino. Puțini au fost spectatorii care au *simțit* marea surpriză, astfel că la începerea jocului dacă erau 5—6000 în tribune. Drept este că cei care nu veniseră n-aveau ce regreta, în primul sfert de oră al partidei: totul se desfășura conform previziunilor, debutul neanunțînd nimic aparte. Dinamoviștii își reglau jocul, avansînd în terenul oaspeților, încercînd combinații în marginea careului lui Moldovan. Totul era făcut însă cam fără chef, de parcă se gîndeau și ei, ca și noi, la meciul Rapidului, din Italia. Cît despre studenții clujeni, vorba antrenorului lor, Săbăslău, păreau gata să accepte o situație dinainte hotărîtă. *„N-avem ce pierde în acest joc, așa că am venit la București cu o echipă de speranțe, mijlocașul Florian fiind cel mai proaspăt component al lotului. Și, ce-o fi o fi!"*

Oarecum surprinzătoare ne apărea tendința acestora de a renunța la atît de comentata „linie", acționînd cu fundașii centrali Pexa și Costin așezați în scară, efectuînd un marcaj strict cu ceilalți apărători. Șase oameni în apărare, uneori opt. Ceva logic, ținînd seama de accentuata dominare teritorială a bucureștenilor. Cînd balonul era recuperat, Anghelescu sau Lică îl conduceau îndelung, spre poarta lui Niculescu. La o astfel de acțiune, Adam, ultimul beneficiar al mingii, s-a angajat într-o fază decisivă cu Boc și ultimul, fiind depășit, l-a faultat pe înaintașul clujean. Arbitrul Ritter a dictat lovitură de la 11 m: a executat Adam și 1—0 pentru oaspeți. Gazdele au ripostat, bineînțeles, dar riposta lor nu s-a concretizat în acțiuni gîndite lucid, bine concepute. A fost mai mult un fel de năvală în terenul advers. Atacanții bucureșteni nu legau nimic care să ducă — cert — spre gol. Faza din min. 17, cînd mingea a lovit bara (Dinu) s-a datorat mai ales bîlbîielilor lui Costin. Și astfel, acest meci și-a continuat istoria sa, una dintre cele mai ciudate din acest an. Dinamoviștii vor ataca mereu, prost sau bine, dar cei care vor înscrie vor fi oaspeții. În min. 43, același Adam, lansat de Lică și talonat de Ștefan (fără eficiență), va pătrunde în careul lui Niculescu și va șuta imparabil

2—0 la pauză, 3—0 în min. 57. Tot Adam, prins de picior de Niculescu, într-o fază care poate că n-ar fi însemnat nimic, a obținut o nouă lovitură de la 11 m. Tot el a transformat-o. Din acest minut începe cea mai dramatică perioadă a întîlnirii. Dinamoviștii bucureșteni atacă dezlănțuit și înscriu de două ori: Dumitrache (min. 66, din lovitură de la 11 m — hent Lică) și Dinu (min. 70). Credeam că vom asista la una dintre cele mai neobișnuite răsturnări de scor, dar Adam are o inspirație divină (min. 76): evadează — pur și simplu — din plutonul apărătorilor dinamoviști (erau cel puțin cinci în jurul lui), rămîne cu portarul Niculescu și, dintr-un unghi mort, înscrie golul care va spulbera toate speranțele gazdelor. A fost o lovitură nimicitoare care, adăugată la neșansa la gol a atacanților bucureșteni (au avut cel puțin 4—5 ocazii clarissime), va determina neașteptata victorie clujeană la și mai neașteptatul scor de 4—2.

Și așa, Universitatea Cluj a învins — meritat — pe contraatac o echipă care a cîștigat cîteva campionate în această manieră. A fost un meci pe care nu-l vom uita multă vreme, chiar dacă nivelul său tehnic nu poate fi calificat cu foarte bine. Regretabil, epilogul din ultimul minut, în urma căruia Nește și Dumitrache au fost eliminați de pe teren. Arbitrul I. Ritter — Timișoara ★★★★

DINAMO BUCUREȘTI: Niculescu 6 — Popa 5, Boc 3, Nunweiller III 7, Ștefan 6 — Ghergheli 7, Dinu 5 — Pîrcălab 5, Dumitrache 6, Nunweiller VI 8, Lucescu 5 (din min. 46 Haidu 7).

UNIVERSITATEA CLUJ: Moldovan 9 — Crețu 6, Pexa 9, Costin 6, Cîmpeanu 8 — Florian 6, Nește 8 — Lică 7 (min. 72 Mustețea), Anghelescu 8, Adam 10, Coman 7.

I. MITROFAN

INDIFERENȚII

Conform unei ordini bine stabilite, orice abatere de la normă este sancționată. Pedeapsa aplicată are totdeauna un rol corectiv, funcția ei fiind cea educativă. Se mizează pe efectul purificator al acesteia, se conteză pe dialogul Eu-conștiință, în care Eul, condamnat și ulcerat, își va impune norme noi de conduită.

Am avut ocazia să urmăresc întreg ciclul unei culpe: să văd greșeala (alături de atîtea mii de spectatori), să asist la analiza ei în instanță (în cazul nostru comisiile de disciplină, aceste mici tribunale, nedorite, dar absolut necesare), să-i ascult pe interpelați (de multe ori disculpîndu-se dibaci), să particip la deliberări și să urmăresc reacțiile ulterioare ale sancționaților. Cum primesc ei sancțiunile? Ce efect au asupra lor? Cît îi frămîntă?

Am întîlnit manifestări din cele mai diferite, toate traducînd, însă, regretul profund pentru cele întîmplate, jena că un fapt (ce putea fi evitat) i-a putut duce în fața unei instanțe, angajamentul sincer că vor evita în viitor reeditarea unor astfel de acte.

De curînd, am avut însă surpriza unei atitudini care a indignat de-a dreptul. Am primit dovada unei indiferențe unice! Ne-au oferit-o doi jucători de fotbal: Alecu — Steagul roșu și Ionescu — Jiul, cu ocazia analizării incidentului petrecut la Petroșeni între ei. (Reamintim: brașoveanul Alecu, deși avertizat de arbitru, nu-și poate tempera elanul și în min. 33 îl faultează pe Libardi fără balon. Ionescu, dînd o probă originală de cum trebuie să funcționeze spiritul de echipă, vine să-și „revanșeze" colegul și-i aplică brașoveanului direcțe de dreapta la față. Drept pentru care, arbitrul îi trimite pe cei doi la cabină pentru calmare iar comisia de disciplină sancționează cu patru etape suspendare pe jucătorul Vasile Ionescu — Jiul și cu două etape pe Ion Alecu — Steagul roșu. Ei însă rămîn imperturbabili. Pentru ei, totul era în ordine. „Principalul este ca nimic să nu iei în serios!" Asta o demonstrează, de altfel, și substanțialul interviu pe care cei doi au avut amabilitatea să-l „acorde" președintelui comisiei centrale de disciplină.

— Ce părere aveți?

— Nici una.

— Nu vă afectează cu nimic?

— Deh! (Alecu). Ih! (Ionescu).

— Nu credeți că în starea precară în care se află echipele în care jucați prezența voastră ar fi fost absolut necesară?

— Deh! și Ih! (ca mai înainte).

Și, impasibili ca după o ședință de bloc, se ridică alene, își iau legitimațiile maculate și, uitînd să spună bună seara, părăsesc, zîmbind, sala.

Păcat că nu au fost instalate magnetofoane pe coridor; am fi fost, sigur, în posesia unui dialog unic între cei doi dușmani de moarte în teren, deveniți acum (legați prin soartă comună) frați de cruce. Poate că seara au și cinstit împreună trecerea lor în rezervă!

Ar fi greșit să se creadă că cineva așteaptă implorări, gesturi disperate, mimică... lacrimogenă. Din contră! Se cere o ținută corectă, demnă, bărbătească. O recunoaștere cinstită a faptelor, o acceptare deschisă a pedepsei. Un angajament convingător.

Apatia, indiferența sau zeflemeaua vulgară nu traduc nici un pic (cum greșit cred poate unii) curajul; ele nu conving decît despre lipsa de responsabilitate față de colectiv, de respect față de tine însuți. Și, ceea ce ni se pare cel mai regretabil: lasă să se întrevadă certitudinea altor greșeli viitoare.

Nușa MUȘCELEANU

Printre roți și pedale

Rutierii încep pregătirea

În sfîrșit, după multe discuții și căutări, la 1 decembrie lotul de fondiști va începe pregătirea pentru sezonul competițional 1968. 22 de alergători din Capitală și din provincie vor căuta să recupereze timpul pierdut, forțînd puțin programul ce le va fi pus la dispoziție de către un colectiv de antrenori alcătuit din *Nicolae Voicu, Ernest Golgoți* și *Sima Zosim*. Pentru ce obiective competiționale se pregătesc rutierii? Deocamdată ne sînt cunoscute intențiile de participare la cea de a XXI-a ediție a „Cursei Păcii" (Berlin—Praga—Varșovia) și, firește, la a XVII-a ediție a „Turului României". Vineri după amiază, biroul federației (președinte: *Octavian Tuhai*) se întrunește pentru a lua în discuție celelalte competiții pentru care s-au primit invitații, precum și propunerile cicliștilor privind realizarea normei olimpice la 100 km contratimp pe echipe (2h09:00).

O teamă nejustificată

Unul dintre activiștii clubului sportiv Steaua, tov. O. Mateescu, lucrează la realizarea unui interesant aparataj pentru deservirea desfășurării curselor cicliste pe velodrom. Primul aparat va contribui la îmbunătățirea cronometrajului, în sensul că două celule fotoelectrice vor declanșa și vor opri cronometrele la începutul și — respectiv — sfîrșitul cursei. Vom avea, deci, posibilitatea să aflăm „timpul exact" al fiecărui concurent, fără a mai fi la discreția reflexelor cronometrorului. Cel de al doilea aparat va ajuta spectatorii și arbitrii în timpul desfășurării curselor de urmărire (individual și echipe). Formate din stative pe care se află instalate cîte două becuri (unul roșu și altul verde), acționate de celule fotoelectrice, aceste aparate vor fi instalate la locurile de start (și de sosire) ale echipelor sau concurenților. Cuplate, cele două aparate vor semnaliza, prin aprinderea becului roșu, trecerea concurentului din fața tribunei principale și prin aprinderea becului verde, trecerea celui din partea opusă. În acest fel, chiar și cele mai mici diferențe (insesizabile pentru arbitri și spectatori) vor fi marcate de becuri, învingătorul fiind stabilit fără echivoc.

La fel de interesantă — ca și aparatele — este însă atitudinea celui care le realizează. Invitat la redacție să ne dea amănunte despre modul în care vor fi confecționate, tov. O. Mateescu ne-a refuzat. Motivul? Prin publicarea în ziar i-ar putea fi... furate secretele invenției. Dezvăluind, totuși, o parte din preocupările sale, îl asigurăm că — într-un eventual... proces — vom lua parte ca martori, atestînd apartenența invenției la adevăratul său părinte.

Perioada de transferări

Transferările de la un club la altul se vor efectua — la ciclism — în perioada 1—31 decembrie 1967. În afara transferărilor pe care le-am adus la cunoștința cititorilor noștri, zilele acestea am aflat și de faptul că *C. Gonțea* intenționează să revină la clubul Steaua. Așadar, pleacă *Ion Stoica* și vine *C. Gonțea*. Să fie oare echitabil acest schimb? Rămîne de văzut, chiar în sezonul competițional 1968.

Cînd vom primi răspunsul?

În numărul 5423 — din 28 octombrie a. c. — al ziarului nostru am publicat materialul *„Al cui este velodromul?"* în care criticam atitudinea clubului sportiv Dinamo față de cluburile sportive oaspete. Arătam în material că atitudinea de proprietar, schimbarea destinației încăperilor anexă și lipsa de grijă față de velodrom prejudiciază activității ciclismului nostru de pistă. De atunci au trecut mai bine de 30 de zile și n-am primit nici un răspuns. Să nu fi citit conducerea clubului articolul la care ne referim? Sau tov. *Ion Nae*, președintele clubului sportiv Dinamo, a uitat că există o îndatorire de a răspunde în timp de 10 zile la sesizările presei? Oricum, de această dată am reamintit celor în cauză și despre existența materialului și despre obligativitatea de a răspunde la critică. Sperăm că ne-am făcut auziți...

H. N.

Antrenorul Petre Steinbach solicitat în R. F. a Germaniei

Clubul S.V. Weiden din orașul Weiden, landul Bavaria, și-a exprimat dorința de a angaja pentru echipa sa pe antrenorul român Petre Steinbach. Tratativele sînt înaintate și, probabil, contractul va fi încheiat pe o perioadă de un an.

Pregătirile lotului de juniori

Pînă la disputarea meciului retur (în primul joc: 2—1 pentru România) dintre selecționatele de juniori ale României și Ungariei au mai rămas cîteva zile. După cum s-a mai anunțat, partida va avea loc duminică la Budapesta.

În vederea acestei întîlniri, lotul nostru s-a antrenat miercuri în compania formației A.S.A., din campionatul orașului București. În cadrul jocului, care a durat două reprize a cîte 40 de minute, antrenorii **Gh. Ola** și **N. Tătaru** au folosit următorii jucători: **Bărbulescu, Marinescu, Ciugarin, Ispir, Viciu, Dumitru, Ciolan, Etem, Iordănescu, Ștefănescu, Nicolae, Caniaro.**

Joi seara, lotul de juniori va pleca cu trenul la Budapesta.

În fotografie: antrenorul Gh. Ola, în timpul unei pauze, dă unele indicații tactice.

TURNEUL INTERNAȚIONAL DE LA MOSCOVA

La 22 decembrie va începe, la Moscova, un mare turneu internațional, la care au fost invitați și cîțiva boxeri români. Vor face deplasarea Drăgan (semimuscă), Otvoș (cocoș) și Constantinescu (mijlocie ușoară).

8, 9, 10... OUT

SE APROPIE MECIURILE CU ANGLIA

După cum se știe, la 14 decembrie, reprezentativa României va înfrunta, la București, națională Angliei. Două zile mai tîrziu, la Constanța, sportivii noștri vor disputa revanșa cu boxerii britanici. Antrenorul Ion Popa ne relata, ieri, că au început pregătiri asidue următorii pugiliști: Ciucă, Gruiescu, Giju, Gorea, Crudu, Bădoi, Goanță, Antoniu, Dumitrescu, Ghiță, Vlad, Hodoșan, Covaci, Chivăr, Olteanu, Manole, Monea, M. Constantinescu și Mariuțan.

— Ce formație vom alinia în meciul cu boxerii britanici?

— Cred că, în prima partidă, vor urca în ring Ciucă, Giju, Gorea, Bădoi, Antoniu, Ghiță, Covaci, Chivăr, Monea și Mariuțan. Pentru revanșa de la Constanța, nu mă pot pronunța încă. Depinde de evoluția băieților noștri în meciul de la Florească, de posibilitățile „rezervelor" și ale unora dintre pugiliștii constănțeni, pe care vreau să-i verific.

ÎN VIZOR: ION MAGERI

„Tînărul rapidist Ion Mageri va fi — în 1968 — cea mai bună „pană" a țării"; ne-a declarat antrenorul Marcu Spakov. L-am văzut prima dată, pe Mageri acum vreo patru ani. L-am urmărit, în continuare, de la un meci la altul. Într-adevăr, Mageri a progresat uimitor, acumulînd, în prezent, destulă forță, dar, mai cu seamă, cunoștințe tehnice. Așteptăm deci împlinirea pronosticului dat de Spakov.

BUCURIE LA BACĂU, TRISTEȚE LA ORADEA

Selecționata Bacăului (antrenor Grigore Niculae) s-a dovedit a fi cea mai bună echipă din categoria B. Ea a promovat în prima categorie a țării, producînd suporterilor săi o mare satisfacție. În schimb, la Oradea, insuccesul formației Crișana, care a retrogradat în „B", a fost primit cu mîhnire.

„PETRE CÎMPEANU ÎL POATE ÎNVINGE PE MONEA"

Bazat pe ultimele rezultate (8 victorii înainte de limită) obținute de metalurgistul Cîmpeanu, antrenorul Stoianovici ne-a spus ieri fără echivoc: **„În forma excelentă pe care o deține actualmente, Cîmpeanu îl poate învinge pe Monea".**

N.R. Ce-ar fi dacă antrenorii lotului i-ar permite lui Monea o verificare publică, înaintea meciului cu Anglia, în compania unui adversar bine pregătit?

R. CĂLĂRAȘANU

O SCRISOARE DIN BERLINUL OCCIDENTAL

Am primit la redacție o scrisoare din Berlinul occidental, pe care o publicăm fără comentarii, deoarece ni se par inutile.

„Mulțumesc pe această cale echipei României pentru minunatul joc prestat, azi, la București. Această înfrîngere a echipei germane a fost mai mult decît norocoasă. Un 4—0 ar fi redat adevăratul raport de forțe. Azi ar fi pierdut, la București, orice echipă din lume. În R. F. a Germaniei, fotbalul românesc are de acum mulți prieteni (după vizionarea meciului la televiziune)".

HORST SCHULLER-LENZ
Berlin-West

22 noiembrie 1967

Cu MIODRAG PETROVIC, DRAGUTIN DOBRICANIN, BJUBIDA ȘAMARDZIC

AUTOMOBILIȘTI!

Pentru curățat, lustruit și protejat parbrizul, părțile cromate și nichelate ale automobilului dv. folosiți STICLIN, CROMEX și PROTEX.

De vînzare la toate magazinele cu produse metalo-chimice.

PRONOSPORT • PRONOEXPRES • PRONOSPORT

Ce vor aduce „J"-urile la 5 decembrie?

La sediul centralei Administrației de stat Loto-Pronosport se prezintă aproape zilnic cîștigători care își iau în primire autoturismele. Zilele acestea au venit cîștigătorii de la tragerea autoturismelor Loto din 14 noiembrie. De altfel, este bine de știut că de la începutul anului și pînă la 30 noiembrie, la sistemele Loto-Pronosport au fost atribuite 735 autoturisme.

Cercetînd listele de premii de la ultimele trageri pentru autoturisme — 7 octombrie și 14 noiembrie — am constatat că 62% din autoturismele și premiile de cîte 75 000 lei au fost obținute pe biletele seria J de 60 lei. Explicația este destul de clară: biletele J (în valoare de 60 lei) participă, după noua formulă tehnică, la toate cele 21 extrageri = 85 numere. Firește, și celelalte de 40 lei, 20 lei, 10 lei și 2 lei își au șansele lor însă **posibilitățile cele mai mari de cîștig le au biletele seria J de 60 lei.**

La 5 decembrie se organizează o nouă tragere a autoturismelor, la Loto, după aceeași formulă tehnică aplicată la 7 octombrie și 14 noiembrie. Se atribuie nelimitat: premii de cîte 75 000 lei cu autoturisme la alegere, autoturisme Renault 10 Major, Skoda 1000 M.B., Fiat 850, Trabant 601, premii de valoare fixă și variabilă. Rămîne de văzut ce premii vor aduce biletele seria J (de 60 lei) la tragerea din 5 decembrie. Este de preferat să vedeți în mod concret, procurîndu-vă asemenea biletele.

PRONOEXPRES NR. 48 DIN 29 NOIEMBRIE 1967

EXTRAGEREA I:

24 1 6 26 49 46 — 25 34
Fond de premii: 476.466 lei

EXTRAGEREA A II-A:

41 6 39 46 47 21 — 38 26
Fond de premii: 400.570 lei din care 59.966 lei report la categoria I.
Premiul de 25.000 lei de la concursul nr. 47 a fost obținut de participantul Crișan Victor din comuna Tășnad, raionul Carei.

Tragerea următoare va avea loc miercuri 6 decembrie 1967, la București.

PREMIILE ÎNTREGI ȘI SFERTURI DE LA TRAGEREA LOTO DIN 21 NOIEMBRIE

Categoria I: 1 variantă a 31.059 lei și 8 a 7.764 lei; a II-a: 9 a 12.423 lei și 9 a 3.105 lei; a III-a: 135 a 984 lei și 217 a 246 lei; a IV-a: 287 a 566 lei și 498 a 141 lei; a V-a: 693 a 289 lei și 1.093 a 72 lei.

Actualitatea internațională

CALEIDOSCOP

„Recunoștință"

Surprinzătoarea victorie obținută la Praga de echipa de fotbal a Irlandei în fața reprezentativei Cehoslovaciei a avut, după cum se știe, un rezultat neașteptat: a permis Spaniei să se califice, fără alte bătăi de cap, pentru sferturile de finală ale campionatului european. În semn de recunoștință pentru acest „cadou", un grup de suporteri spanioli a anunțat că a hotărît să trimită în dar fotbaliștilor irlandezi o însemnată cantitate de vin andaluz. Întrucît acum, în această grupă, urmează să mai aibă loc meciul Spania—Irlanda, specialiștii se întreabă dacă „darul" spaniolilor va fi trimis înaintea sau după disputarea acestei partide?

„Din motiv de prestigiu"

Oficialitățile guvernamentale sud-coreene au anunțat că renunță la organizarea celei de a 6-a ediții a Jocurilor Asiatice, programată în anul 1970 la Seul. De data aceasta, motivele nu sînt de ordin financiar, ci de... prestigiu. După cum a declarat la Seul Kim Jong Pil, „mîna dreaptă" a președintelui sud-coreean Pak Cijan Hi: „Din cauza valorii reduse a sportivilor sud-coreeni în unele sporturi și în special la atletism, natație și fotbal, noi vom fi învinși la Jocurile Asiatice din 1970 și, în felul acesta, vom pierde orice prestigiu în calitate de țară organizatoare".

Maraton nautic

Un neobișnuit „record mondial" de maraton nautic a fost stabilit săptămîna trecută de 12 înotători din orașul suedez Solleftea. Luînd startul într-o probă de ștafetă în bazinul local ei au înotat fără întrerupere timp de cinci zile și cinci nopți, parcurgînd o distanță de 302,650 km. În această perioadă ei au traversat de 12 106 ori bazinul cu o lungime de 25 metri.

Istoria unui club

Pentru prima oară în analele rugbiului francez, un club va edita propria sa istorie în trei volume. Este vorba de Aviron Bayonnais, care a anunțat hotărîrea de a publica o retrospectivă gigantică, bogat ilustrată, a celor 60 de ani de existență. Primul volum, avînd 160 de pagini, va apare în curînd cu o prefață a celebrului rugbist Jean Dauger și va fi consacrat „perioadei eroice 1904—1914". Interesant este faptul că editorul și tipograful acestei lucrări este Christian Mandiboure, fost rugbist, care a activat mulți ani la Aviron Bayonnais

Twist

In cinstea Jocurilor Olimpice de iarnă de la Grenoble a fost compusă o bucată muzicală intitulată „Grenoble, regele schiului" (autor Jack Ledru, pe un text de G. Villebonet). Ceea ce frapează este discordanța dintre text — un veritabil imn — și muzică — un antrenant twist.

Înaintea finalei interzone a „Cupei Davis"

Începînd de mîine, timp de trei zile, la Johannesburg se va desfășura finala interzone a „Cupei Davis", care va opune echipei Republicii Sud-Africane selecționata Spaniei. Echipa învingătoare din acest meci va întîlni luna viitoare la Brisbane echipa Australiei, deținătoarea „Salatierei de argint"

Meciul de la Johannesburg este așteptat cu deosebit interes, ambele echipe fiind de valoare apropiată. La sosire, într-o declarație făcută reprezentanților presei locale, Jaime Bartoli, antrenorul echipei Spaniei, a spus că „tenismanii spanioli au o bună șansă de a obține victoria". Oaspeții contează foarte mult pe Manuel Santana, care speră să obțină două victorii la simplu și să contribuie efectiv și la un succes în proba de dublu.

Gazdele sînt handicapate de lipsa din echipă a lui Bob Hewitt, care, după cum se știe, a suferit o entorsă în întîlnirea cu echipa Indiei. Echipa Republicii Sud-Africane va avea în componență pe Cliff Drysdale, Ray Moore și Robert Maud (rezervă McMillan). În jocurile de antrenament, înaintea meciului, McMillan a cîștigat un set cu 6—3 la Moore, iar Drysdale l-a învins cu 7—5 pe Maud.

Spaniolii au arătat o vervă deosebită la antrenamente și se pare că se aclimatizează cu altitudinea (1 800 m). Tînărul Orantes, marea speranță a tenisului spaniol, l-a învins într-un set cu 7—5 pe Santana. Oaspeții vor alinia probabil la simplu pe Santana, Gisbert sau Orantes, iar la dublu îl vor întrebuința pe Arilla.

Rezultat de egalitate între hocheiștii cehoslovaci și cei suedezi în al doilea meci

La Liberec, în prezența a 5 000 de spectatori, s-a disputat o nouă întîlnire între reprezentativele de hochei pe gheață ale Cehoslovaciei și Suediei. Nici de data aceasta hocheiștii cehoslovaci nu au reușit să întreacă pe cei suedezi, care și în această partidă s-au dovedit în formă bună. Întîlnirea s-a încheiat cu un rezultat de egalitate: 2—2 (1—0; 1—0; 0—2). Au înscris Czerny și Bavor pentru gazde și Arne Johansson și Olsson pentru oaspeți.

Dinamoviada de volei

În cadrul competiției de volei Dinamoviada, care are loc la Ulan Bator, echipa feminină Dinamo Moscova a învins cu 3—1 pe Dinamo București. Dynamo Berlin a întrecut cu 3—0 pe Dozsa Budapesta, iar echipa R.P.D. Coreene a dispus cu 3—0 de echipa R. P. Mongole. La masculin, echipa Ruda Hvezda Praga a pierdut cu 3—1 în fața echipei R.P.D. Coreene.

Cel mai bun boxer al anului 1967

Carlos Ortiz, campionul mondial la categoria ușoară, a fost desemnat cel mai bun boxer al anului 1967, în urma tradiționalului plebiscit al ziariștilor de specialitate. În vîrstă de 31 de ani, portoricanul Carlos Ortiz, și-a apărat cu succes, în decurs de 2 ani, de 5 ori titlul de campion al lumii. Anul trecut, titlul de cel mai bun boxer a fost acordat actualului campion mondial al „semigreilor", nigerianul Dick Tiger.

IN „CUPA ORAȘELOR TÎRGURI":

F. C. Köln — Glasgow Rangers 3-1

Peste 10 000 de spectatori au urmărit la Köln meciul de fotbal dintre echipele F.C. Köln și Glasgow Rangers din cadrul „Cupei orașelor tîrguri". F.C. Köln a obținut victoria cu scorul de 3—1 (1—0), după prelungiri. La sfîrșitul timpului regulamentar de joc, fotbaliștii vest-germani conduceau cu 3—0 prin punctele marcate de Overath, Weber și Ruehl, dar nu erau calificați, deoarece în primul joc oaspeții cîștigaseră cu același scor. În prelungiri, echipa scoțiană a marcat un punct în minutul 116 prin Henderson, care i-a dat dreptul de a juca în etapa următoare a competiției.

Campanie pentru „armistițiul olimpic"

GRENOBLE 29 (Agerpres). — Consiliul municipal al orașului Grenoble, gazda viitoarei „Olimpiade albe", a hotărît să inițieze o campanie de pace pentru ca „armistițiul olimpic" să fie respectat de toate țările în perioada Jocurilor Olimpice. Primarul orașului Grenoble a adresat colegului său din Ciudad de Mexico o telegramă prin care-i cere acestuia să-și unească eforturile în scopul realizării nobilei misiuni.

Rugbistul francez André Campaes accidentat

Federația franceză de rugbi a comunicat că jucătorul André Campaes nu va fi utilizat în meciul cu România, programat la 10 decembrie în orașul Nantes, deoarece a suferit recent o luxație la claviculă, în partida cu Noua Zeelandă. Medicii i-au recomandat lui Campaes un tratament de trei săptămîni.

PE SCURT

● Cele mai bune performanțe înregistrate în cadrul campionatelor de haltere ale Japoniei, desfășurate recent în orașul Esachi, au fost realizate de Ichinosechi (categ. cocoș) — 352,5 kg și de campionul mondial la categoria mijlocie Ouchi, care a obținut 470 kg.

La categoria pană, titlul de campion a fost cîștigat de Miyake cu 375 kg, iar la categoria mijlocie pe primul loc s-a clasat Miwa cu rezultatul de 410 kg.

● Selecționata de rugbi a Noii Zeelande va evolua din nou în Anglia, la 16 decembrie. Neozeelandezii vor întîlni echipa Barbarians, pe stadionul din Twickenham. „All Blacks" nu va mai juca în Irlanda, turneul fiind anulat din cauza unei epidemii.

REZULTATE NORMALE ÎN CUPELE EUROPENE LA FOTBAL

Aseară, la lumina reflectoarelor, s-au desfășurat mai multe meciuri în cupele europene de fotbal, care s-au încheiat cu rezultate normale.

● CUPA CAMPIONILOR EUROPENI: Eintracht Braunschweig — Rapid Viena 2—0 (în tur 0—1); Real Madrid — Hvidovre Copenhaga 4—1 (în tur 2—3), Manchester United — Sarajevo 2—1 (în tur 0—0).

● CUPA CUPELOR: Hamburger S.V. — Wisla Cracovia 4—0 (în tur 1—0); Standard Liege — F. C. Aberdeen 3—0 (returul la 7 decembrie); Cardif City — N.A.C. Breda 4—1 (în tur 1—1); meciul Sporting Lisabona — Fiorentina a fost amînat pentru 6 decembrie din cauza inundațiilor din capitala Portugaliei.

Gornik Zabrze — Dinamo Kiev 1—1 și... formația poloneză a pășit în sferturile de finală ale „C.C.E."

CHORZOW. 100 000 de spectatori, timp rece (cu o zi înainte a nins). Arbitrul Boestroem (Suedia) a condus următoarele echipe:

GORNIK ZABRZE: Kostka — Kuchta, Florenski, Oslizlo, Latocha — Wilczek, Soltysik — Deja, Olech, Lubanski, Musialek.

DINAMO KIEV: Banikov — Scegolkov, Sosnikin, Krolikovski, Ostrovski — Turiancik, Puzaci — Bișevet, Medvid, Serebrianikov, Hmelnițki.

Revanșa meciului dintre Dinamo Kiev și Gornik Zabrze a fost așteptată cu un interes deosebit. Cu trei zile înainte de meci toate cele 100 000 de bilete erau vîndute!

Întîlnirea s-a încheiat cu un rezultat de egalitate: 1—1 (1—1) și astfel Gornik Zabrze, care cîștigase prima partidă la Kiev cu 2—1, s-a calificat în sferturile de finală ale „C.C.E.". Terenul desfundat de ninsoarea căzută în ajun a împiedicat un control bun al balonului, astfel încît partida nu s-a ridicat la un nivel tehnic superior.

LUBANSKY — impetuosul înaintaș al formației Gornik Zabrze

Scorul a fost deschis în min. 38 de *Turiancik*, în urma unui corner executat de Scegolkov. Cu un minut înainte de pauză, Gornik egalează prin *Soltysik*, care a reluat o pasă de la Lubanski. În această parte a jocului, Gornik a jucat mai bine, dar în două rînduri șuturile expediate de Lubanski au nimerit bara. După pauză, jucătorii sovietici au ieșit la atac, au forțat golul, dar apărarea gazdelor, în frunte cu Florenski și Oslizlo, a fost la înălțime. În ultimele minute, polonezii au avut alte ocazii, dar șuturile lui Lubanski și Soltysik n-au nimerit ținta.

După părerea mea, Gornik Zabrze a jucat mai slab decît la Kiev și aceasta datorită faptului că a adoptat o tactică prudentă, fiind mulțumită cu un scor egal care să-i asigure calificarea.

Viitorul adversar al echipei Gornik va fi cunoscut la 15 decembrie, cînd, la Zürich, vor fi trase la sorți partidele din sferturile de finală ale „C.C.E.".

Grzegorz ALEKSANDROWICZ

SPARTA PRAGA ÎNVINGĂTOARE LA LIMITĂ (3—2) ÎN MECIUL CU S. C. ANDERLECHT

Mașek (Sparta) a înscris toate golurile echipei sale

PRAGA. Stadionul Slavia; spectatori: 15 000. Arbitrul Heyman (Elveția) a condus următoarele echipe:

SPARTA PRAGA: Kramerius — Vojta, Migas, Tichy, Simendak — Dyba, Kvasnak — Pospichal, Mraz, Mașek, Vrana.

S.C. ANDERLECHT: Traperiers — Heylens, Vanwelle, Plaskie, Cornelis — Kialunda, Jurion — Bergholtz, De Vringht, Van Himst, Puis.

Se pare că victoria obținută la limită de Sparta Praga în fața echipei S.C. Anderlecht, cu 3—2 (2—1), nu va fi suficientă pentru calificarea praghezilor în „C.C.E.". S. C. Anderlecht a jucat excelent în special în partea a doua a meciului. Înaintașul Mașek, autorul celor trei goluri ale formației gazdă, a fost cel mai bun de pe teren. El a înscris în min. 25, 31 și 63, în timp ce oaspeții au marcat prin Jurion (min. 25) și Van Himst (min. 54). Gazdele au dominat copios însă formația belgiană, atentă la contraatacurile întreprinse, a reușit să surprindă apărarea praghezi înscriind două goluri. Meciul a fost de bună factură tehnică. Revanșa va avea loc la 6 decembrie, la Bruxelles.

Jan SOKOL

TICHY — căpitanul echipei Sparta Praga

Echipa lui Jackie Charlton (Leeds United) a învins cu 2-1 pe Partizan la Belgrad!

BELGRAD. Stadionul Armatei Populare; spectatori 5 000, timp ploios. Arbitrul Babakan (Turcia) a condus următoarele formații:

PARTIZAN: Ciurkovici — Radakovici, Damianovici — Georgevici *(din min. 23* Vukelici), Paunovici, Mihailovici — Baici, Prekazi, Hasanaghici, Hoșici, Pirmayer.

LEEDS UNITED: Harvey — Relly, Cooper — Bromner, Jackie Charlton, Hunter — Grimhof, Lorimer, Meadly, Belfit, Grey *(Hibet)*.

Leeds United a obținut o meritată victorie, cu 2—1 (1—0), și se poate considera calificată pentru turul următor în „Cupa orașelor tîrguri". Oaspeții au deschis scorul prin **Lorimer**, care a transformat o lovitură liberă de la 25 m (în min. 24). Tot ei majorează scorul în min. 53 cînd **Belfit** a reluat o pasă cu capul de la Jackie Charlton. În min. 79, Hibet a fost eliminat din joc în urma unui fault comis asupra lui Radakovici, dar gazdele nu au putut profita pe deplin de superioritatea lor numerică. Deși Partizan a dominat cu autoritate în ultima parte a jocului, nu a putut înscrie decît un gol, în min. 87, prin Paunovici. **(Tanjug).**

Iată primul gol înscris de Lorimer din lovitură liberă de la 25 de metri. Este 1—0 pentru Leeds United

Telefoto: U.P.I. — Agerpres

CALEIDOSCOP

Muzica și... dopingul

Cînd echipa de fotbal a Braziliei a jucat ultima oară în U.R.S.S., dr. Gosling, „consilierul pentru problemele de psihologie" al fotbaliștilor brazilieni, a auzit șlagărul „Nopțile Moscovei". Melodia i-a plăcut atît de mult încît a cumpărat mai multe discuri pe care le-a împărțit diferitelor cluburi braziliene. „Ritmul și acompaniamentul muzical al acestei bucăți — a declarat el — servește excelent sedințelor noastre de antrenament Pentru fotbaliștii brazilieni această muzică acționează ca un... doping".

Din nou despre altitudine

La un congres medical ținut recent la Washington pe tema „Influența altitudinii", dr. Cutting Favour din San Francisco a conchis: *„Atleții care concurează în probele ce nu necesită un efort susținut și îndelungat, nu vor întîmpina, practic, mari dificultăți. Cei de la cursele de fond, da. Sportivii veniți din regiunile înalte ale Africii vor fi avantajați, altitudinea la care ei se antrenează fiind superioară celei din Mexic. S-ar putea ca un atlet din aceste regiuni să cîștige maratonul olimpic".* Era nevoie, oare, de un congres al somităților medicale pentru a prezice că Bikila Abebe are șanse să cîștige proba de maraton?

„Olimpiada culturală" din Mexic

O veritabilă „Olimpiadă culturală" va dubla, anul viitor, la Ciudad de Mexico, manifestațiile sportive cu prilejul celei de-a 19-a ediții a Jocurilor Olimpice de vară. Avînd ca temă „Jocurile Olimpice în relație cu tineretul, arta, expresia populară, lumea contemporană și Mexicul" acest vast program, ce se va desfășura în tot cursul anului viitor, prevede manifestări consacrate îndeosebi cinematografului, poeziei, picturii, muzicii, folclorului, teatrului, folosirii pașnice a energiei nucleare și cuceririi spațiului cosmic. Un număr de 73 de țări și-au anunțat participarea, șase dintre ele (S.U.A., U.R.S.S., Franța, Cehoslovacia, Cuba și Mexic) fiind reprezentate în toate cele 20 de activități culturale prevăzute.

Artiști de reputație mondială vor colabora la această „Olimpiadă culturală". Printre ei se vor afla pianistul Van Cliburn, baletul spaniol al lui Rafael Cordoba, baletul Stanislavski, Orchestra simfonică din Paris, soliști ai Operei franceze, ai Teatrului Mare din Moscova și Teatrul din Pireu.

Coborîri în vederea ascensiunii

Francezul Alain Calmat a fost desemnat ca ultimul purtător al flăcării olimpice la Grenoble. Venit la fața locului pentru a vedea ce are de făcut, Calmat a constatat că va avea de escaladat un turn înalt de 25 metri, în vîrful căruia se află cupa cu petrol ce trebuie aprinsă. A constatat, de asemenea, că cele cîteva kilograme adăugate greutății sale de cînd a întrerupt activitatea competițională nu-i vor permite să ducă la bun sfîrșit această misiune decît în condițiile unui antrenament asiduu.

„Coborîrile îmi vor înlesni ascensiunea pe scările turnului" — a explicat el.

CAMPIONII DE PATINAJ ARTISTIC NU SE FABRICĂ ÎN STUDIOURI

— Părerile lui JOSEF STURM, antrenorul care l-a descoperit pe Ondrej Nepela, patinatorul nr. 1 al Cehoslovaciei —

Peggy Fleming, Alain Calmat, Belousova — Protopopov, Hanna Maskova — stele scînteietoare alunecînd pe oglinda gheții, apariții pline de farmec pe pînza ecranului de cinematograf sau în chenarul luminat al televizoarelor. Să nu credeți că aceste mari vedete ale sportului pe patine sînt venite de undeva dintr-o împărăție a ghețurilor, unde o zînă bună le-a conferit vraja ce dă puteri miraculoase. Nu. Măiestria salturilor înaripate și a piruetelor fără număr se capătă, ca la orice sport, prin ore de antrenament, foarte multe, adunate pe parcursul a luni și ani, pînă cînd ucenicul devine stăpîn pe toate mișcările în suprafața lucie a patinoarului, cunoaște toate tainele lor. Iar zîna cea bună este de cele mai multe ori un antrenor harnic și devotat, care cu migala ceasornicarului pune la punct mașinăria aceasta minunată care devine pînă la urmă sportivul desăvîrșit, campionul.

Un asemenea dascăl prieepuit ne-a stat în față cîteva zile în șir, pe gheața patinoarului Floreasca, în sala de proiecție de la clubul Dinamo, la pupitrele de seminar și lucrări scrise. Antrenorul despre care scriem este cunoscutul specialist cehoslovac Josef Sturm din Bratislava. Elevii săi — antrenori și instructori de patinaj artistic din București și alte orașe ale țării — invitați la cursul de perfecționare inițiat de F.R.H.P., în zilele de 4—30 noiembrie.

O prezentare a lui J. Sturm poate fi creionată de un singur amănunt: el este cel care l-a descoperit și l-a crescut pe Ondrej Nepela, actualul campion de patinaj artistic al Cehoslovaciei, patinatorul care aspiră de pe acum, la numai 16 ani, la titlurile europene și mondiale. Nepela, care va include anul acesta în programul său de „libere" temerara săritură de triplu — Salchow, datorează lui Sturm multe din atuurile sale pe gheață.

Actualmente președinte al secției de patinaj artistic din Bratislava și membru al Consiliului de antrenori al federației cehoslovace de specialitate, J. Sturm a fost și el, în trecut, un patinator de performanță. De 12 ori campion al țării, participant la campionate mondiale și olimpiade, pionier al acestui sport în Slovacia. Acum, numără nu mai puțin de 40 de ani consacrați muncii de antrenor.

Am găsit interesant să-i adresăm acestui eminent specialist cîteva întrebări legate de probleme actuale în patinajul nostru și cel internațional.

— Considerați că patinajul românesc se află pe un drum bun?

— Răspunsul la această întrebare poate fi dat prin prisma unei comparații. Revin la dv. în țară după un interval de 9 ani de la prima mea vizită. Atunci, abia se puneau bazele unei direcții noi în patinajul artistic din România, în acord cu dezvoltarea foarte avansată a acestui sport în lume. Precizez, m-am convins atunci că există aci o frumoasă tradiție în patinaj, multe eforturi, entuziaste, care sînt continuate și azi de activiști harnici din federația română de specialitate și din alte foruri.

Rodul eforturilor noastre conjugate, de acum aproape un deceniu, se vădește limpede astăzi. Patinatorii români au făcut progrese simțitoare, ei sînt îndrumați în concordanță cu ultimele tendințe ale tehnicii procesului de instruire. Remarcabil este nivelul antrenorilor români, care — deși nu au avut, decît în ultimul timp, contacte mai dese cu străinătatea — dovedesc calități pedagogice deosebite și, totodată, multă tragere de inimă în a-și însuși cunoștințe noi. Le stă la dispoziție, de altfel, un excelent material uman, tineri și foarte tineri patinatori care promit să evolueze în scurt timp la nivelul internațional.

Sînt tot atîtea motive de satisfacție pentru dv., ca și pentru mine, fiindcă mă consider părtaș la succesele patinatorilor români sau la insuccesele lor. Totuși, n-ar fi cinstit să las sub vălul tăcerii un aspect esențial pentru ca, în viitor, să putem vorbi mai des despre succese. Constat că actualele condiții de pregătire ale patinatorilor dv. fruntași nu sînt îndestulătoare. Patinoarele artificiale bucureștene, cu utilajul lor actual, nu pot asigura gheața necesară unui concurs, sau unei pregătiri de concurs, la nivelul cerințelor unor mari competiții de patinaj artistic, campionate mondiale sau Olimpiade. Acesta este un handicap pe care exclusiv talentul sportivului, oricît de mare, sau efortul antrenorului său, nu-l vor putea birui niciodată. Este absolut necesar un teren de gheață ferit de intemperii, amenajat în condiții optime, pe care patinatorii să poată exersa migăloasele figuri obligatorii, ca și programele de libere, mereu mai dificile și complicate. De aceea, sînt convins că numai atunci cînd se vor traduce în fapt intențiile de a acoperi patinoare — în București și Brașov — vom vedea, în foarte scurt timp, un progres mult mai marcat al patinatorilor români.

Mai semnalez un aspect demn de reținut. Cred că va trebui lărgită baza de selecție a patinatorilor care intră în vederea unei activități de performanță. Depistarea talentelor în patinaj trebuie făcută pretutindeni, pe patinoare artificiale sau naturale, în cît mai multe orașe. Poate că undeva, pe un dreptunghi de gheață scrijelit de copii, un nou Nepela sau Danzer așteaptă pe antrenorul care îi va îndruma pașii spre podiumul de premiere. Să nu-l lăsăm uitării...

Antrenorul J. Sturm (dreapta) la o lecție practică pe patinoarul Floreasca. Auditori sînt antrenorii noștri. „Cobaiul" experienței — fostul campion național de patinaj artistic, Marcel Comanici

Foto: V. Bageac

Urez antrenorilor români mult spor în frumoasa lor muncă și — mai ales — multă răbdare, arma noastră cea mai de preț, a dascălilor patinajului!

— Ați menționat existența dezvoltării foarte avansate a patinajului artistic pe plan mondial. Puteți să ne precizați care sînt tendințele noi în acest domeniu?

— Noutăți avem mereu, poate chiar în fiecare zi. Nu trebuie să înțelegeți prin aceasta însă că tot ce am cunoscut pînă acum în tehnica patinajului este bun de aruncat la coș și că trebuie să luăm totul de la început. În fond, noutățile constau de obicei în precizarea figurilor, într-o exigență sporită la aprecierea desenului pe gheață la obligatorii, sau — de pildă — la o mai bună sincronizare cu muzica în evoluția patinatorului la libere. În procesul de pregătire, de asemenea, există totdeauna lucruri noi și perfecționări importante, anumite „secrete de fabricație" care, mai devreme sau mai tîrziu, ajung și în cercurile mai largi de cunoscători. Trebuie să te străduiești mereu să fii primul care cunoaște asemenea „secrete". Pentru aceasta trebuie să citești, să vezi cît mai mult, să fii în contact permanent cu lumea patinajului mare.

Dar, insist asupra acestui lucru, baza patinajului artistic rămîne aceeași. Iar o justificare a improvizațiilor sau a ideilor fanteziste prin aceea că ele ar fi la curent cu moda, este poate lucrul cel mai periculos. Să nu se creadă, de exemplu, că recenta hotărîre a I.S.U. de a da figurilor libere o pondere egală în punctaj cu cele obligatorii (măsura va intra în vigoare în sezonul 1968—69) ar însemna o desconsiderare a acestora din urmă. Inexact! Figurile obligatorii, „școala", rămîn mai departe un test de bază care certifică măiestria patinatorului.

— Evident, așa-zisa luptă care ar exista între obligatorii și libere este alimentată de necunoscători în materie, dar poate și de succesul deosebit al transmisiilor televizate de la concursurile de patinaj artistic, în care — firește — pe spectatori îi interesează exclusiv programele de figuri libere. Ar putea, vreodată, activitatea de patinaj artistic să devină o simplă „anticameră" a spectacolelor pe gheață?

— Nu cred. Împotriva unei asemenea presupuneri pledează faptul că, în ultimii ani, patinajul amator s-a dezvoltat în ritm mult mai susținut decît cel profesionist, al spectacolelor gheții. E drept, „Holiday on ice", „Wiener Eiss-Revue", „Paris sur glace" au ajuns să aibă cîte două și trei trupe, există ansambluri de revistă la Moscova și Budapesta. Dar o creștere mult mai marcată o are activitatea competițională amatoare, iar succesul unor campionate mondiale sau europene este incomparabil mai mare decît al oricărui film sau reviste pe gheață. Evident, pentru cei care iubesc adevăratul spectacol sportiv. Și aceștia din urmă sînt din ce în ce mai numeroși.

— Ce pronostic dați pentru apropiatele întreceri olimpice de la Grenoble?

— Cînd „unsprezecele" vicecampionilor mondiali de fotbal vine la București și pierde cu 1—0, după ce a fost dominat ca de 5—0, parcă n-ar mai trebui să facem pronosticuri nici în patinaj! Ca o simplă părere, cred că pe patinoarul olimpic de la Grenoble toți campionii vor fi în serioasă dificultate...

Radu VOIA

INTERVIUL NOSTRU

Redacția și administrația București, str. Vasile Conta nr. 16, telefon 11.10.05, interurban 72 și 286. Telex: sportrom buc. 180. Tiparul: I. P. „Informația" str. Brezoianu 28—25.

40365